

PATVIRTINTA
Kupiškio rajono savivaldybės tarybos
2018 m. kovo 29 d. sprendimu Nr. TS-64

KUPIŠKIO RAJONO SAVIVALDYBĖS 2018 METŲ SOCIALINIŲ PASLAUGŲ PLANAS

I SKYRIUS ĮVADAS

1. Bendra informacija

Kupiškio rajono savivaldybės 2018 metų socialinių paslaugų planas (toliau – Planas) parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymu, Socialinių paslaugų planavimo metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. lapkričio 15 d. nutarimu Nr. 1132, Socialinių paslaugų katalogu, patvirtintu Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2006 m. balandžio 5 d. įsakymu Nr. A1-93 „Dėl Socialinių paslaugų katalogo patvirtinimo“ Socialinių paslaugų plano forma ir Socialinių paslaugų efektyvumo vertinimo kriterijais, patvirtintais Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2007 m. balandžio 12 d. įsakymu Nr. A1-104.

Plano paskirtis – nustatyti socialinių paslaugų teikimo mastą ir rūšis Kupiškio rajono savivaldybėje 2018 metais pagal gyventojų poreikius, socialinių paslaugų finansavimo poreikį ir veiksmingumą.

Plane nustatyti socialinių paslaugų teikimo ir plėtros tikslai atitinka:

1.1. Valstybės ilgalaikės raidos strategijos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Seimo 2002 m. lapkričio 12 d. nutarimu Nr. IX-1187, pagrindinį tikslą „Sukurti aplinką plėtoti šalies materialinei ir dvasinei gerovei, kurią apibendrintai nusako žinių visuomenė, saugi visuomenė ir konkurencinga ekonomika“, kryptį „Socialinės paramos plėtra ir skurdo bei socialinės atskirties įveikimas“ ir jos pagrindinius veiksmus „Įvykdyti socialinių paslaugų reformą, kuri apibrėžtų veiksmingesnius socialinių paslaugų organizavimo būdus, skatintų pačius paslaugų gavėjus ieškoti savipagalbos būdų, pertvarkytų paslaugų finansavimą, sukurtų bendrą socialinių paslaugų standartų, kokybės vertinimo ir kontrolės mechanizmą“, „Teikti prevencines ir reabilitacines socialines paslaugas socialinės atskirties grupėms, prievartą ir išnaudojimą patyrusiems, sergantiems priklausomybės ligomis, grįžusiems iš įkalinimo vietų ir kitiems asmenims“, „Geriau panaudoti nevyriausybinių organizacijų išteklius ir gebėjimus socialinei paramai tobulinti“;

1.2. Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2016–2020 metų programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. gruodžio 13 d. nutarimu Nr. XIII-82 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“, „darnaus žmogaus“ principą bei veiklos kryptis šeimos puoselėjimo ir sveikatos apsaugos srityse;

1.3. Kupiškio rajono plėtros iki 2020 m. strateginio plano, patvirtinto Kupiškio rajono savivaldybės tarybos 2011 m. kovo 31 d. sprendimu Nr. TS-69 „Dėl Kupiškio rajono plėtros iki 2020 metų strateginio plano patvirtinimo“, 1.2 tikslo „Užtikrinti aukštą sveikatos priežiūros ir socialinių paslaugų kokybę ir prieinamumą, didinti saugumą rajone“ 1.2.1 uždavinį „Didinti sveikatos priežiūros ir socialinių paslaugų įvairovę bei gerinti jų kokybę modernizuojant šias paslaugas teikiančių įstaigų infrastruktūrą bei skatinant jų darbuotojų kvalifikacijos tobulinimą“ bei 1.2.2 uždavinį „Plėtoti visuomenės sveikatos, socialinės atskirties, antisocialinių reiškinių prevencines priemones“;

1.4. Kupiškio rajono savivaldybės 2018–2020 metų strateginio veiklos plano, patvirtinto Kupiškio rajono savivaldybės tarybos 2018 m. vasario 21 d. sprendimu Nr. TS-22 „Dėl Kupiškio rajono savivaldybės 2018–2020 metų strateginio veiklos plano patvirtinimo“ Socialinės ir sveikatos apsaugos programos tikslą „Mažinti socialinę atskirtį rajone, įgyvendinant Savivaldybės ir valstybės socialinę politiką“ ir uždavinį „Užtikrinti būtinų socialinių paslaugų teikimą ir administravimą Kupiškio rajono gyventojams“.

Identifikuojant Kupiškio rajono savivaldybės pagrindines socialines problemas, remtasi Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės skelbiamais duomenimis, Kupiškio rajono savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyriaus, Finansų ir biudžeto skyriaus, Vaiko teisių apsaugos skyriaus, Kultūros, švietimo ir sporto skyriaus, Kupiškio socialinių paslaugų centro, Kupiškio jaunimo centro, Kupiškio r. švietimo pagalbos tarnybos, VšĮ Kupiškio vaikų dienos centro, Kupiškio socialinės globos namų, Kupiškio rajono šv. Kazimiero vaikų globos namų, kaupiamais duomenimis, Panevėžio apskrities vyriausiojo policijos komisariato Kupiškio rajono policijos komisariato pateikta informacija, Nevyriausybinių organizacijų bei kitų socialines paslaugas teikiančių įstaigų pateiktais duomenimis.

Šiame Plane vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatyme ir kituose teisės aktuose apibrėžtas sąvokas.

2. Socialinių paslaugų teikimo ir plėtros tikslai:

Kupiškio rajono savivaldybės socialinių paslaugų infrastruktūrai plėtoti 2018 metais išskirti tokie esminiai veiklos prioritetai ir socialinių paslaugų teikimo ir plėtros tikslai:

I Prioritetas

Nestacionarių socialinių paslaugų plėtra

tikslas – plėtoti nestacionarias socialines paslaugas, didinti jų teikimo mastą bendruomenėse ir užtikrinti jų prieinamumą.

1.1. Uždaviniai:

1.1.1. plėtoti ir efektyvinti integralios pagalbos (dienos socialinės globos ir slaugos) asmens namuose paslaugų teikimą;

1.1.2. plėtoti ir efektyvinti socialinės priežiūros (pagalbos į namus) paslaugų teikimą;

1.1.3. efektyvinti ir tęsti kompleksinių paslaugų šeimai teikimą.

II Prioritetas

Stacionarių socialinių paslaugų plėtra

tikslas – plėtoti stacionarias socialines paslaugas bendruomenėse.

1.1. Uždaviniai:

1.1.1. steigti bendruomeninius vaikų globos namus ir teikti paslaugas vaikams, likusiems be tėvų globos, bendruomeniniuose vaikų globos namuose;

1.1.2. steigti savarankiško gyvenimo namus ir teikti paslaugas senyvo amžiaus asmenims ir suaugusiems asmenims su negalia savarankiško gyvenimo namuose.

III prioritetas

Teikiamų socialinių paslaugų kokybės gerinimas

tikslas – gerinti teikiamų socialinių paslaugų kokybę.

1.1. Uždaviniai:

1.1.1. skatinti vaikų globą (rūpybą) šeimoje ir įvaikinimą bei teikti pagalbą globėjų šeimoms;

1.1.2. gerinti teikiamų socialinių paslaugų kokybę, efektyviai išnaudojant turimus specialistų žmogiškuosius išteklius, plečiant darbuotojų žinias, įgūdžius ir kompetenciją;

1.1.3. siekti lengvinti neįgaliųjų žmonių buitį, pritaikant būstus ir gyvenamąją aplinką neįgaliesiems.

Pagrindinė socialinių paslaugų infrastruktūros plėtojimo kryptis yra socialinių paslaugų įvairovės ir jų kokybės gerinimas kartu su jau teikiamomis stacionariomis paslaugomis, investuojant į nestacionarių socialinių paslaugų, kurios yra pigesnės ir efektyvesnės, plėtrą. Socialinių paslaugų teikimas turi atitikti realius bendruomenės poreikius ir remtis turimais resursais.

3. Socialinių paslaugų plano rengėjai

Socialinių paslaugų planą rengė Kupiškio rajono savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyriaus, Finansų ir biudžeto skyriaus, Kupiškio socialinių paslaugų centro atsakingi specialistai:

Laima Bartulienė, Savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyriaus vedėja;

Vida Bukauskienė, Savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyriaus vyriausioji buhalterė;

Aleksandra Fartuškevičiūtė, Savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyriaus vyriausioji socialinė darbuotoja;

Daiva Kytrienė, Kupiškio socialinių paslaugų centro direktoriaus pavaduotoja socialiniams reikalams;

Aušra Mykolaitienė, Savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyriaus vyresnioji specialistė;

Reda Totorienė, Savivaldybės administracijos Finansų ir biudžeto skyriaus vedėja.

II SKYRIUS BŪKLĖS ANALIZĖ

4. Kupiškio rajono savivaldybės socialinės ekonominės ir demografinės situacijos įvertinimas

Kupiškis – miestas šiaurės rytų Lietuvoje. Kupiškio rajono savivaldybės bendras plotas – 1080 kv. km. Savivaldybės atstovaujamoji institucija – Savivaldybės taryba, turinti vietos valdžios ir viešojo administravimo teises ir pareigas. Savivaldybės funkcijas įgyvendina atitinkami jos struktūriniai padaliniai ir struktūriniai teritoriniai padaliniai – seniūnijos. Kupiškio rajono savivaldybė suskirstyta į Kupiškio miestą ir į 6 administracinius vienetų – seniūnijas.

1 lentelė

Eil. Nr.	Seniūnija	Gyventojų skaičius (~) (2016 m.)	Seniūnaitijos
1.	Kupiškio seniūnija	3 566	4 seniūnaitijos: Antašavos, Uoginių, Šepetos, Virbališkių
2.	Alizavos seniūnija	1 794	3 seniūnaitijos: Alizavos, Salamiesčio, Palevenėlės
3.	Subačiaus seniūnija	2 004	3 seniūnaitijos: Aukštaičių, Lukonių, Subačiaus miestelio
4.	Noriūnų seniūnija	2 152	4 seniūnaitijos: Noriūnų, Puponių, Palėvenės, Rudilių
5.	Šimonių seniūnija	1 720	4 seniūnaitijos: Adomynės, Juodpėnų, Migonių, Šimonių
6.	Skapiškio seniūnija	1 716	4 seniūnaitijos: Skapiškio, Kreipšių, Laičių, Naivių

4.1. Vidutinis metinis Kupiškio rajono savivaldybės gyventojų skaičius ir sudėtis

Kupiškio rajono savivaldybėje 2017 metų pradžioje gyventojų skaičius buvo 17 663, 2018 metų pradžioje (išankstiniai duomenys) – 17 115. Kupiškio rajono savivaldybei būdinga gyventojų skaičiaus mažėjimo tendencija. 2001 metais Kupiškio rajono savivaldybėje gyveno 24 622 gyventojai. Per laikotarpį nuo 2001 m. iki 2018 m. gyventojų skaičius rajone sumažėjo 30,5 procentais (7 507 gyventojais). Žemiau esančioje lentelėje pateikiami savivaldybės gyventojų demografiniai rodikliai:

2 lentelė

Eil. Nr.	Rodikliai	Gyventojų (šeimų) skaičius
1.	Gyventojų skaičius	17 115 (2018-01-01) 17 663 (2017-01-01)
	Iš jų:	-
1.1.	mieste	7 060 (2018-01-01) 7 250 (2017-01-01)
1.2.	kaime	10 420 (2018-01-01) 10 717 (2017-01-01)
2.	Iš bendro gyventojų skaičiaus:	-
2.1.	pensinio amžiaus gyventojai	4 725 (2018-01-01) 4 830 (2017-01-01)
2.2.	suaugę asmenys, turintys negalią	2 732 (2017-01-01)
2.3.	vaikai (0 – 15 metų amžiaus)	2 430 (2018-01-01)
2.4.	neįgalūs vaikai	113 (2018-01-01)
2.5.	socialinės rizikos vaikai	53 (2018-01-01)
3.	socialinės rizikos šeimos	148 (2018-01-01)
4.	vaikai socialinės rizikos šeimose	329 (2018-01-01)

Statistikos departamento duomenys (www.stat.gov.lt)

Socialinės paramos skyriaus duomenys

Švietimo, kultūros ir sporto skyriaus duomenys

Kupiškio socialinių paslaugų centro duomenys

4.2. Gyventojų socialinių paslaugų poreikius sąlygojantys veiksniai

Planuojant ir organizuojant socialinių paslaugų teikimą Kupiškio rajone orientuojamasi į Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos įgyvendinamą valstybės socialinių paslaugų politiką. Svarbiausi uždaviniai ir toliau išlieka skurdo ir socialinės atskirties mažinimas. Visų šalies savivaldybių gyventojų socialinių paslaugų poreikį lemia panašūs veiksniai:

- demografinė padėtis;
- sveikatos būklė;
- socialinių įgūdžių stoka ar nebuvimas;
- žalingi įpročiai (piktnaudžiavimas alkoholiu, psichotropinių medžiagų vartojimas);
- pastogės gyvenamojo būsto neturėjimas,
- socialinės integracijos problemos;
- smurtas artimoje aplinkoje;
- bedarbystė;
- emigracija ir gyventojų skaičiaus mažėjimas;

- kita.

4.2.1. Demografinė padėtis. Pagrindinis gyventojų senėjimą lemiantis veiksnys – gimstamumo kitimas ir gyvenimo trukmės ilgėjimas. Gimstamumas tiesiogiai neveikia gyventojų amžiaus struktūros, tačiau nuo jo mažėjimo priklauso dabartiniu metu susiformavusi gyventojų amžiaus struktūra bei tolimesnės jos raidos perspektyvos.

Žemiau esančioje lentelėje pateikiami 2015 – 2017 metų savivaldybės gyventojų sudėties ir skaičiaus rodikliai:

3 lentelė

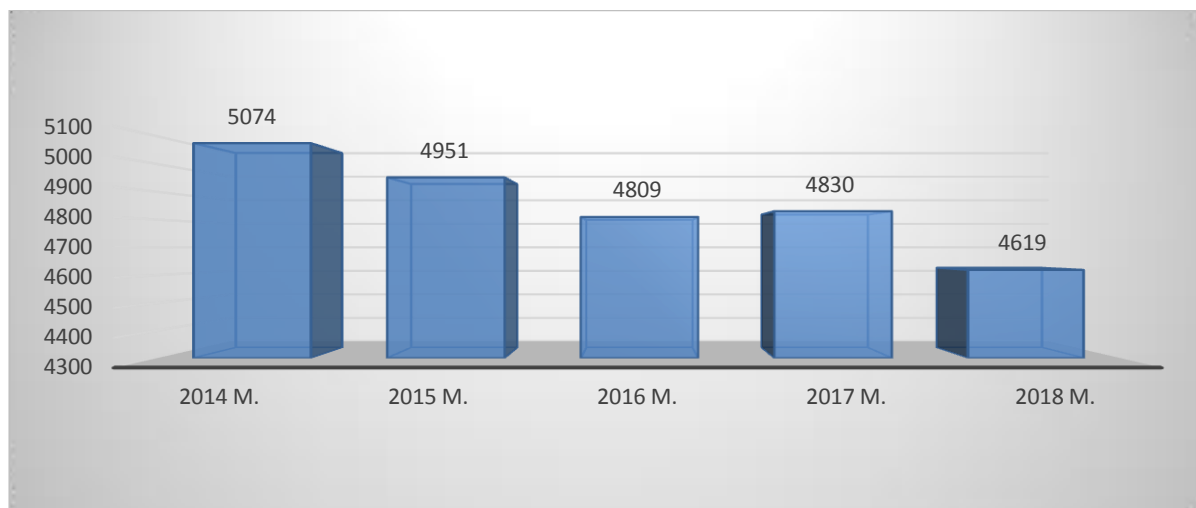
Eil. Nr.	Statistiniai rodikliai	2015-01-01	2016-01-01	2017-01-01	Pokytis +, - lyginant su praėjusiais metais
1.	Gyventojų skaičius	18 678	18 225	17 670	-555
2.	Vaikų skaičius (0 –15 metų amžiaus)	2 649	2 563	2 430	-133
3.	Darbingo amžiaus gyventojų skaičius	11 078	10 832	10 515	-317
4.	Pensinio amžiaus gyventojų skaičius	4 951	4 830	4 725	-105
5.	* Demografinės senatvės koeficientas	177	181	189	-8

* Pagyvenusių (60 metų ir vyresnio amžiaus) žmonių skaičius, tenkantis šimtui vaikų iki 15 metų amžiaus

Statistikos departamento duomenys (www.stat.gov.lt)

Per praėjusius metus pensinio amžiaus gyventojų skaičius Kupiškio rajono savivaldybėje nežymiai sumažėjo (1 diagrama). 2018 metų pradžioje Kupiškio rajono savivaldybėje gyveno 4619 pensinio amžiaus gyventojų, kurie sudarė net 27 proc. visų Savivaldybės gyventojų. Savivaldybėje išlieka ta pati tendencija, kad visuomenėje daugėja senų žmonių, todėl sparčiai didėja poreikis socialinėms paslaugoms. Per paskutinius kelerius metus ypatingai išaugo poreikis nestacionarioms socialinėms paslaugoms – pagalbai į namus, dienos socialinei globai asmens namuose. Kasmet vis reikalingesnė tampa ir ilgalaikė (trumpalaikė) socialinė globa institucijoje.

1 diagrama. Pensinio amžiaus gyventojų skaičiaus kaita Kupiškio rajono savivaldybėje

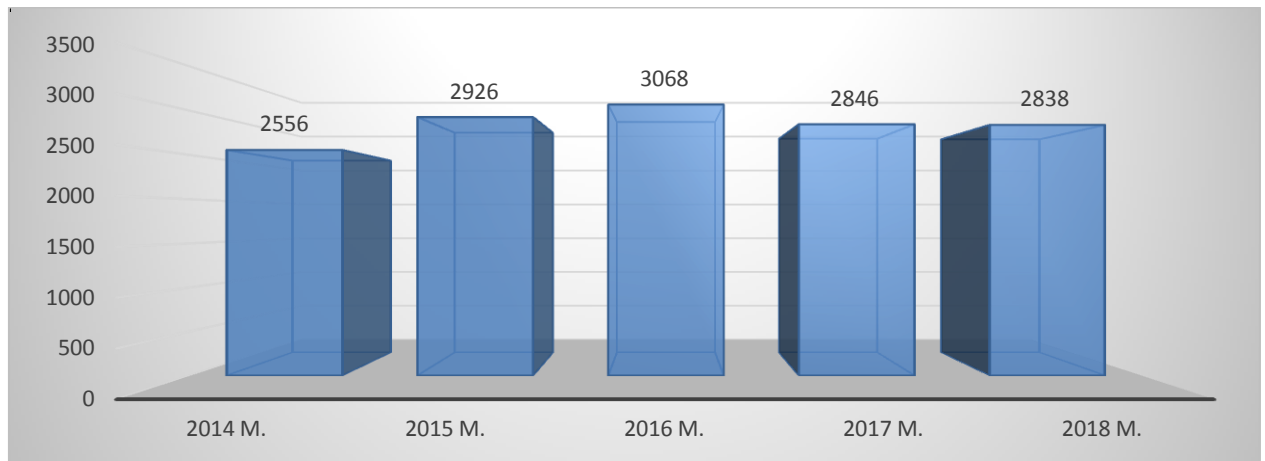
Statistikos departamento duomenys (www.stat.gov.lt).

Visuomenės senėjimas didina integruotos globos ir slaugos paslaugų poreikį – reabilitacijos, medicinos, socialinių paslaugų, kadangi senyvo amžiaus asmenys, netekę savarankiškumo, negali savarankiškai atlikti daugelio kasdienio gyvenimo funkcijų.

Socialinių paslaugų poreikis didėja ir dėl šeimos struktūros kaitos – kelių kartų šeimų, gyvenančių kartu, mažėja ypač sparčiai. Kupiškio socialinių paslaugų centro ir Kupiškio rajono savivaldybės administracijos seniūnijų pateiktais duomenimis 2018 m. sausio 1 d. Kupiškio rajono savivaldybėje gyveno 252 pagyvenę vieniši asmenys. Dažnai pagyvenusių žmonių artimieji gyvena kituose miestuose, užsienyje, jie yra užimti darbo rinkoje, socialiniai ryšiai tarp artimųjų yra susilpnėję arba nutrūkę, menki kaimynystės ryšiai, stinga neformalių globėjų, todėl, sulaukę vyresnio amžiaus ir netekę savarankiškumo, pagyvenę žmonės pagalbos tikisi iš oficialių pagalbos institucijų.

4.2.2. Sveikatos būklė. Europos neįgaliųjų strategijoje 2010–2020 pateikiama, kad vienas iš šešių žmonių Europos Sąjungoje yra neįgalus. Šis skaičius sudaro apie 80 mln. žmonių, kurie atribojami nuo pilno socialinio ir ekonominio dalyvavimo dėl aplinkos ir požiūrių barjerų. Strategijoje taip pat pažymima, jog skurdo lygis tarp neįgaliųjų dėl jų ribotų įsidarbinimo galimybių yra 70 % didesnis negu bendras skurdo lygis. Daugiau negu trečdalis asmenų, kuriems daugiau negu 75 metų, turi kai kurių apribojimų dėl negalios ir 20% turi žymių apribojimų. Šie skaičiai didės, nes Europos Sąjunga senėja (European Disability strategy 2010–2020).

Negalia apriboja asmens savarankiškumą, todėl reikalingos socialinės paslaugos, ypač bendruomenės lygmeniu, kurios padėtų ugdyti neįgaliųjų, jų šeimos narių gebėjimus, užtikrintų jų užimtumą, bendravimą, suteiktų galimybes gyventi bendruomenėje. Neįgaliesiems reikalingos įvairios bendrosios ir specialiosios socialinės paslaugos. Kupiškio rajono savivaldybėje 2018 m. sausio 1 d. duomenimis gyveno 2838 neįgalūs asmenys, iš jų 113 vaikų (2 diagrama), o tai sudaro 16,6 proc. visų Savivaldybės gyventojų.

2 diagrama. Neįgaliųjų skaičiaus kaita Kupiškio rajono savivaldybėje

Statistikos departamento duomenys (www.stat.gov.lt)

Socialinės paramos skyriaus duomenys

Negalia sąlygoja poreikį pagalbos į namus, socialinės globos, transporto organizavimo, aprūpinimo techninės pagalbos priemonėmis, būsto pritaikymo neįgaliųjų poreikiams ir kitoms paslaugoms.

Pensinio amžiaus miesto gyventojai kreipiasi į Savivaldybę dėl specialiųjų poreikių lygio nustatymo. Kupiškio rajono savivaldybėje per 2017 metus dėl sveikatos būklės 170 asmenų buvo nustatytas specialiųjų poreikių lygis. Pagal nustatytą specialųjį nuolatinės slaugos poreikį didelių specialiųjų poreikių lygis buvo nustatytas 58 pensinio amžiaus asmenims, pagal specialųjį nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikį – 61 asmeniui. 48 asmenims turėtas darbingumo lygis, sukakus senatvės pensijos amžių, buvo prilygintas specialiųjų poreikių lygiui (6 asmenims darbingumo lygis buvo prilygintas didelių specialiųjų poreikių lygiui, 36 asmenims – vidutinių specialiųjų poreikių lygiui). 2017 metais specialiųjų poreikių lygis buvo prilygintas 3 asmenims pagal turėtą invalidumo grupę (2 asmenims – vidutinių specialiųjų poreikių lygis ir 1 asmeniui – nedidelių specialiųjų poreikių lygis).

**Aprūpinimas techninės pagalbos priemonėmis ir būsto pritaikymas
Kupiškio rajone 2013–2017 m.**

4 lentelė

Eil. Nr.	Rodikliai	2013 m.	2014 m.	2015 m.	2016 m.	2017 m.
1.	Aprūpinimas techninėmis pagalbos priemonėmis	305	399	307	285	313
2.	Būsto ir aplinkos pritaikymas	1	1	3	6	11
3.	Specialiųjų poreikių lygio nustatymas	310	230	210	166	170

Socialinės paramos skyriaus duomenys

Būsto (aplinkos) pritaikymo neįgaliesiems programos tikslas – pritaikyti būstą (aplinką) neįgaliajam asmeniui pagal jo poreikius, kad asmuo galėtų gyventi savarankišką ir visavertį gyvenimą, sėkmingai integruotųsi į visuomenę.

Kupiškio rajono savivaldybės teritorijoje gyvena nemažai neįgaliųjų, turinčių judėjimo negalią, todėl fizinės aplinkos pritaikymas yra būtina sąlyga atkurti žmogaus su negalia fizinį, dvasinį ir ekonominį savarankiškumą. 2016 m. 6 neįgaliesiems buvo pritaikytas jų gyvenamasis būstas ir aplinka, iš jų vienas asmuo buvo aprūpintas laiptų kopikliu. Šiai priemonei įgyvendinti iš Kupiškio rajono savivaldybės biudžeto skirta 11076,81 Eur ir iš valstybės biudžeto – 25845,91 Eur. 2017 metais būsto pritaikymo neįgaliesiems programai įgyvendinti iš Kupiškio rajono savivaldybės biudžeto skirta 27739,97 Eur ir iš valstybės biudžeto – 38420,26 Eur, būstai buvo pritaikyti 9 suaugusiems neįgaliesiems, iš jų 1 asmuo buvo aprūpintas laiptų keltuvu, 2 neįgaliesiems įrengti nuožulnieji keltuvai – liftai ir 1 asmeniui buvo įrengtas lubinis keltuvas. 2018 metais dėl būsto pritaikymo neįgaliesiems prašymus pateikė 6 asmenys. Būsto pritaikymo neįgaliesiems darbų apimtys 2018 m. priklausys nuo to, kiek Kupiškio rajono savivaldybei iš valstybės ir savivaldybės biudžetų bus skiriama lėšų.

Lietuvos Respublikos Socialinės apsaugos ir darbo ministro 2017 m. liepos 5 d. įsakymu Nr. A1-363 patvirtintas Šeimų, auginančių vaikus su sunkia negalia, socialinio saugumo stiprinimo pritaikant būstą ir gyvenamąją aplinką 2017 metais tvarkos aprašas. Vadovaujantis šiuo aprašu 2017 metais būstas buvo pritaikytas 2 sunkią negalią turintiems vaikams.

Vadovaujantis Socialinės reabilitacijos paslaugų neįgaliesiems bendruomenėje projektų atrankos konkurso organizavimo nuostatais, patvirtintais Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2012 m. liepos 20 d. įsakymu Nr. A1-345 „Dėl Socialinės reabilitacijos paslaugų neįgaliesiems bendruomenėje projektų atrankos konkurso organizavimo nuostatų, Socialinės reabilitacijos paslaugų neįgaliesiems bendruomenėje projektų vertinimo ir atrankos komisijos darbo organizavimo tvarkos aprašo, Socialinės reabilitacijos paslaugų neįgaliesiems bendruomenėje projektui vykdyti skirtų lėšų pervedimo ir naudojimo sutarties formos patvirtinimo“ (2016 m. rugsėjo 7 d. įsakymo Nr. A1-509 redakcija), neįgaliųjų socialinės integracijos srityje veikiančios organizacijos – asociacijos, labdaros ir paramos fondai, religinės bendruomenės ir bendrijos, viešosios įstaigos (išskyrus viešąsias įstaigas, kurių savininkė yra tik valstybė arba savivaldybė), kurios ne mažiau nei vienus metus teikia nuolatinio, periodinio pobūdžio socialinės reabilitacijos paslaugas (neįgaliųjų socialinių ir savarankiško gyvenimo įgūdžių atkūrimo ar palaikymo, jų savarankiškumo ir užimtumo bei galimybių dalyvauti visuomenės gyvenime didinimo) ir vykdo veiklas, skirtas konkrečioje savivaldybėje gyvenantiems, besimokantiems neįgaliesiems integruoti į visuomenę, galėjo teikti projektus 2017 m. socialinės reabilitacijos paslaugų finansavimui gauti. 2017 m. finansavimas skirtas:

- Kupiškio rajono neįgaliųjų draugijai – 12,578 tūkst. Eur;
- Kupiškio krašto žmonių su negalia sąjungai – 13,706 tūkst. Eur;

Eil. Nr.	Organizacijos, įgyvendinančios projektą, pavadinimas	Patvirtintas finansavimas VISO (metams)	Iš jų:	
			iš valstybės biudžeto	iš savivaldybės biudžeto
1.	VšĮ Panevėžio ir Utenos regionų aklių centras	6100	6100	-
2.	Kupiškio rajono neįgaliųjų draugija	12578	6430	6148
3.	Kupiškio krašto žmonių su negalia sąjunga	13706	13706	-
4.	Lietuvos specialiosios kūrybos draugijos „Gubojė“ Kupiškio skyrius	2500	2500	-

- Lietuvos specialiosios kūrybos draugijos „Gubojė“ Kupiškio skyriui – 2,50 tūkst. Eur;
- VšĮ Panevėžio ir Utenos regionų aklių centrui (Kupiškio rajono filialas) – 6,10 tūkst. Eur;
- VšĮ Pagalbos ir informacijos šeimai tarnybai (Kupiškio užimtumo kambarys) – 2,00 tūkst. Eur;

2017 m. socialinės reabilitacijos paslaugų neįgaliesiems bendruomenėje projektams finansuoti skirtų lėšų paskirstymas

5 lentelė

Socialinės paramos skyriaus duomenys

5.	VšĮ Pagalbos ir informacijos šeimai tarnyba	2000	2000	-
Viso projektams finansuoti		36884	30736	6148

Vadovaujantis Neįgaliųjų socialinės integracijos per kūno kultūrą ir sportą projektų finansavimo 2016–2018 metais konkurso nuostatais (toliau – Nuostatai), patvirtintais Socialinės apsaugos ir darbo ministro 2015 m. rugsėjo 4 d. įsakymu Nr. A1-506 „Dėl Neįgaliųjų socialinės integracijos per kūno kultūrą ir sportą projektų finansavimo 2016–2018 metais konkurso nuostatų patvirtinimo“ (2016 m. rugsėjo 20 d. įsakymo Nr. A1-522 redakcija), neįgaliųjų nevyriausybinių organizacijos galėjo teikti projektus 2017 m. finansavimui gauti. 2017 m. Kupiškio krašto žmonių su negalia sąjungai skirtas finansavimas 2,423 tūkst. Eur.

2017 m. Neįgaliųjų socialinės integracijos per kūno kultūrą ir sportą projektams finansuoti skirtų lėšų paskirstymas

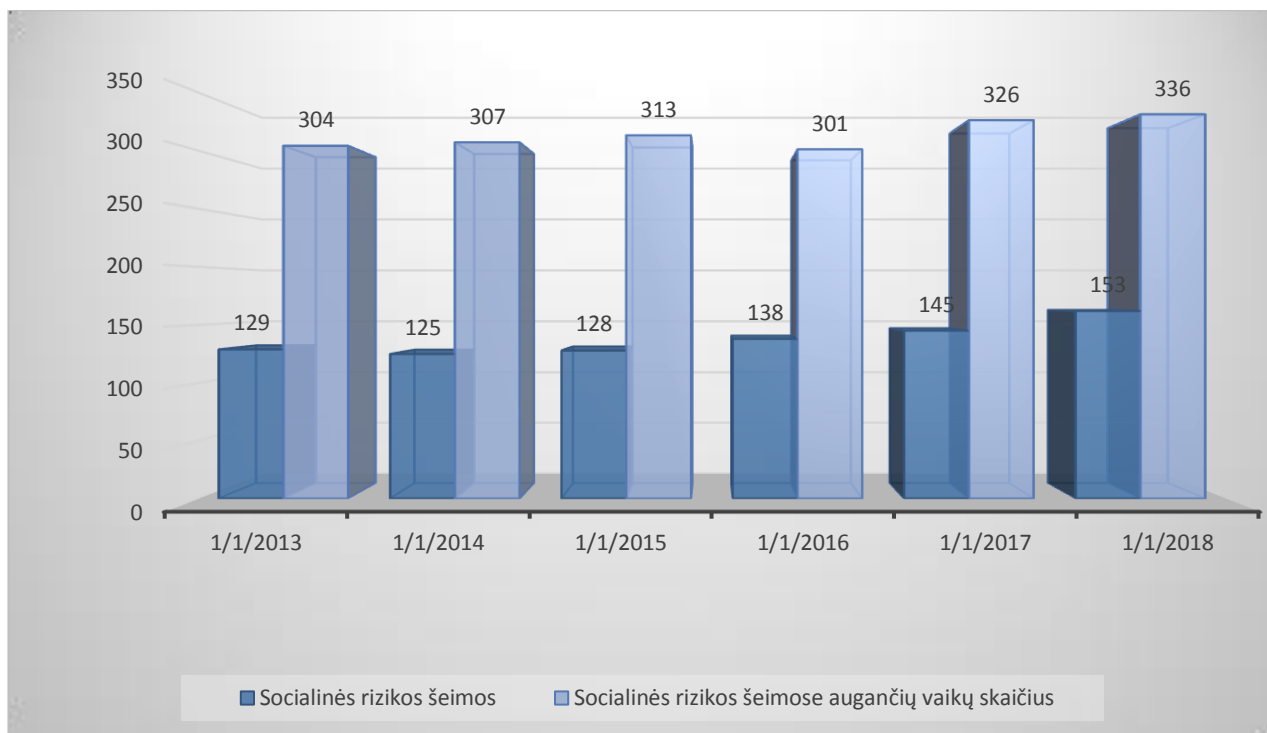
6 lentelė

Socialinės paramos skyriaus duomenys
Švietimo, kultūros ir sporto skyriaus duomenys

4.2.3. Socialinių įgūdžių stoka ar nebuvimas. Socialinės rizikos šeimų, auginančių vaikus, socialinių įgūdžių tinkamai prižiūrėti ir ugdyti vaikus stoka sąlygoja bendrųjų socialinių paslaugų ir socialinės priežiūros (socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo) paslaugų reikalingumą. Kupiškio rajono savivaldybėje pastebimas socialinės rizikos šeimų skaičiaus didėjimas. 2018 m. sausio 1 d. Kupiškio rajono savivaldybėje buvo 153 socialinės rizikos šeimos, auginančios nepilnamečius vaikus, įrašytos į Kupiškio rajono socialinės rizikos šeimų apskaitą. Kupiškio socialinių paslaugų centre su socialinės rizikos šeimomis dirba 14 socialinių darbuotojų. Vienam socialiniam darbuotojui vidutiniškai tenka apie 11 socialinės rizikos šeimų ir 24 jose augantys vaikai.

3 diagrama. Socialinės rizikos šeimų ir jose augančių vaikų skaičius

Eil. Nr.	Organizacijos, įgyvendinančios projektą, pavadinimas	Patvirtintas finansavimas VISO (metams)	Iš jų:	
			iš valstybės biudžeto	iš savivaldybės biudžeto
1.	Kupiškio krašto žmonių su negalia sąjunga	2423	1923	500
Viso projektams finansuoti		2423	1923	500

Kupiškio socialinių paslaugų centro duomenys

Kupiškio socialinių paslaugų centro socialiniai darbuotojai, dirbantys su socialinės rizikos šeimomis ir vaikais, per 2016 metus 171 socialinės rizikos šeimai ir 381 šiose šeimose augančiam vaikui, 2017 metais 171 šeimai ir 360 jose augančių vaikų teikė bendrąsias socialines paslaugas (informavimo, konsultavimo, tarpininkavimo ir atstovavimo, aprūpinimo būtiniausiais drabužiais ir avalyne, transporto organizavimo, sociokultūrinės ir kt.), specialiąsias socialines paslaugas (socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugas) asmens namuose. Susidarius krizinei situacijai šeimoje, buvo teikiamos intensyvios krizių įveikimo pagalbos, psichosocialinės pagalbos, socialinės priežiūros – apgyvendinimo Krizių centre paslaugos.

Socialinės rizikos šeimų ir jose augančių vaikų skaičius pagal teritorijas

7 lentelė

Eil. Nr.	Teritorija	Socialinės rizikos šeimos			Vaikai, augantys socialinės rizikos šeimose		
		2016-01-01	2017-01-01	2018-01-01	2016-01-01	2017-01-01	2018-01-01
1.	Kupiškio miestas	38	41	33	78	97	70
2.	Kupiškio seniūnija	15	17	22	32	37	41
3.	Skapiškio seniūnija	16	14	14	45	36	32

4.	Subačiaus seniūnija	14	13	13	22	23	25
5.	Šimonių seniūnija	23	21	24	48	45	51
6.	Alizavos seniūnija	15	19	18	43	46	55
7.	Noriūnų seniūnija	17	20	29	33	42	62
	Iš viso:	138	145	153	301	326	336

Socialinės paramos skyriaus duomenys

Kupiškio socialinių paslaugų centro duomenys

2018 m. sausio 1 d. Kupiškio rajono savivaldybėje buvo 153 socialinės rizikos šeimos ir 336 vaikai, augantys tokiose šeimose. Per 2017 m. į socialinės rizikos šeimų apskaitą įrašytos 26 šeimos dėl šių priežasčių:

- dėl girtavimo – 4 šeimos;
- dėl socialinių įgūdžių stokos – 14 šeimų;
- dėl to, kad vaikui nustatyta laikinoji globa – 2 šeimos;
- dėl to, kad teismo sprendimu tėvams laikinai apribota tėvų valdžia ir vaikui nustatyta nuolatinė globa – 2 šeimos;
- dėl kitų priežasčių – 4 šeimos.

Per 2017 m. 20 šeimų paslaugų teikimas buvo nutrauktas dėl šių priežasčių:

- išnyko priežastys, dėl kurių buvo reikalingos socialinės paslaugos – 8 šeimoms;
- šeimoje neliko nepilnamečių vaikų (vaikas tapo pilnamečiu, emancipuotas arba sudarė santuoką, mirė ar kt.) – 6 šeimoms;
- šeima išvyko gyventi į kitą savivaldybę ir šeimos byla perduota tos savivaldybės vaiko teisių apsaugos skyriui – 5 šeimoms;
- tėvams neterminuotai apribota tėvų valdžia ir vaikui nustatyta nuolatinė globa – 1 šeimai.

Socialiniai darbuotojai, teikdami įvairias socialines paslaugas, siekia skatinti ir atkurti šeimų savarankiškumą atliekant įvairias asmeniniame ir visuomeniniame gyvenime reikalingas funkcijas (pagalba tvarkant pinigų apskaitą, mokant mokesčius, prižiūrint ir auklėjant vaikus). Šeimos yra informuojamos socialinės paramos, gydymo nuo priklausomybės ligų klausimais, tarpininkaujama šeimai tvarkant reikalingus dokumentus (piniginei socialinei paramai, išmokoms vaikams, socialinei paramai mokiniams, socialiniam būstui, nemokamai teisei pagalbai gauti ir kt.) ir bendraujant su sveikatos priežiūros įstaigomis. Teikiant socialines paslaugas šeimai, pagalbos procese didelis dėmesys skiriamas glaudžiam bendradarbiavimui su Kupiškio rajono savivaldybės administracijos Socialinės paramos ir Vaiko teisių apsaugos skyrių specialistais, švietimo sistemos darbuotojais, teisėsaugos pareigūnais, sveikatos priežiūros specialistais ir kt. specialistais pagal

situaciją. Socialinis darbuotojas padeda šeimai suvokti jos socialinių problemų kilmės priežastis, motyvuoja ieškoti problemų sprendimo būdų, įgalina prisiimti atsakomybę, moko tėvystės, socialinių, buitinių įgūdžių, organizuojami užsiėmimai grupėse, teikiamos individualios psichologo konsultacijos.

Socialinės problemos, tokios kaip socialinių įgūdžių stoka, girtavimas, negebėjimas spręsti tarpasmeninių santykių, smurtas artimoje aplinkoje, pasitaiko ne tik socialinės rizikos šeimose. Bendradarbiaujant su Kupiškio rajono savivaldybės administracijos Vaiko teisių apsaugos skyriumi ir siekiant šeimą motyvuoti pokyčiams, ją įgalinti pačią spręsti iškilusias socialines problemas ir sumažinant riziką, įtraukti šeimą į socialinės rizikos šeimų apskaitą, jau nuo 2016 m. Kupiškio rajono savivaldybėje Kupiškio socialinių paslaugų centro ir seniūnijų socialiniai darbuotojai aktyviai dirba su šeimomis, atsidūrusiomis krizinėse situacijose, joms teikia prevencinio pobūdžio paslaugas. 2018 m. sausio 1 d. Kupiškio rajono savivaldybėje buvo 15 stebimų šeimų, kurioms yra iki 6 mėn. paskirtos ir teikiamos prevencinės paslaugos. Socialiniai darbuotojai 1-2 kartus per mėnesį lankosi šeimose, teikia bendrąsias socialines paslaugas (informavimo, konsultavimo, tarpininkavimo, atstovavimo, transporto paslaugų organizavimo), organizuoja šeimoms pagalbą (socialinę, pedagoginę, psichologinę ar kitą pagal poreikį) ir (ar) paramos teikimą, padeda šeimoms įveikti krizę ir spręsti kitas socialines problemas, bendradarbiauja su ugdymo, sveikatos priežiūros ir kitomis įstaigomis, galinčiomis padėti šeimoms.

4.2.4. Žalingi įpročiai. Piktnaudžiavimas narkotinėmis, psichotropinėmis medžiagomis, alkoholiu, priklausomybė nuo narkotinių, psichotropinių medžiagų, alkoholio sąlygoja bendrųjų socialinių paslaugų (informavimo, konsultavimo, tarpininkavimo, atstovavimo) bei specialiųjų (socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo, intensyvios krizių įveikimo pagalbos, laikino apgyvendinimo) paslaugų poreikį. Kupiškio rajono savivaldybės administracija nuo 2014 m. yra sudariusi galimybę asmenims, norintiems gydytis nuo priklausomybės alkoholiui, tačiau neturintiems tam pakankamai piniginių lėšų, pasinaudoti Savivaldybės parama ir nemokamai gauti reikalingas gydymo paslaugas Respublikinio priklausomybės ligų centro Panevėžio filiale. Visiems norintiems buvo taikomas gydymas (kompleksinė ilgalaikė priešrecidyvinė terapija), kurio trukmė 6 mėn. arba 12 mėn. Nuo 2017 metų priklausomybės ligų centrus sujungus ir įsteigus Respublikinį priklausomybės ligų centrą, pasikeitė gydymo nuo priklausomybės alkoholiui pobūdis. Asmenims 2017 m. buvo taikytas medikamentinis ir stacionarus gydymas Respublikinio priklausomybės ligų centro Panevėžio filiale.

2015 – 2017 metų savivaldybės skirto finansavimo priklausomybės ligoms gydyti rodikliai

8 lentelė

Eil. Nr.	Rodikliai	2015 m.	2016 m.	2017 m.	Pokytis lyginant su praėjusiais + -
----------	-----------	---------	---------	---------	-------------------------------------

					metais
1.	Pateikta savivaldybei prašymų dėl finansavimo gavimo	38	22	27	+ 5
2.	Parengta įsakymų dėl finansavimo skyrimo	38	22	27	+ 5
3.	Asmenų, kurie gydėsi skaičius	33	22	27	+ 5
4.	Lėšos, skirtos iš savivaldybės biudžeto priklausomybių ligoms gydyti	2524	4175	3464	- 711

Kupiškio rajono savivaldybės administracijos duomenys

Per 2015 m. 38 žmonės kreipėsi dėl finansinės pagalbos gydymui nuo priklausomybės alkoholiui. Visiems asmenims buvo užtikrinta galimybė pasinaudoti priklausomybės ligų centrų teikiamomis paslaugomis, tačiau šiomis paslaugomis pasinaudojo 33 asmenys. 2016 metais buvo parengti 22 įsakymai dėl finansavimo skyrimo gydymui nuo priklausomybės ligų. Visi klientai pageidavo vyksti gydytis į Panevėžio priklausomybės ligų centrą. Dėl gydymo nuo alkoholio per 2016 m. kreipėsi 2 sutuoktinių poros, likusieji 20 – pavieniai asmenys. 16 prašymų dėl finansavimo skyrimo gydymui nuo priklausomybės ligų pateikė Kupiškio socialinių paslaugų centras, 6 – seniūnijos. Kupiškio rajono savivaldybės administracija 2017 m. finansavo 27 asmenims gydymą nuo priklausomybės ligų.

4.2.5. Smurtas artimoje aplinkoje sąlygoja bendrųjų socialinių paslaugų (informavimo, konsultavimo, tarpininkavimo ir atstovavimo, bendravimo) ir specialiųjų (laikino apnakvindinimo, intensyvios krizių įveikimo pagalbos, trumpalaikės socialinės globos, psichosocialinės pagalbos, apgyvendinimo Krizių centre) poreikį. Panevėžio apskrities vyriausiojo policijos komisariato Kupiškio rajono policijos komisariato (toliau – Kupiškio rajono policijos komisariatas) duomenimis per 2015 m. buvo užregistruoti 344 iškvietai dėl smurto artimoje aplinkoje, 2016 m. per tą patį laikotarpį buvo užregistruoti 374 iškvietai, o tai 18 proc. daugiau, negu buvo 2015 m. Kupiškio rajono policijos komisariato pateikta informacija 2015 m. dėl smurto artimoje aplinkoje buvo pradėti 108, 2016 m. – 94 ikiteisminiai tyrimai. 2015 m. dėl smurto artimoje aplinkoje buvo atsisakyta pradėti ikiteisminį tyrimą 154 atvejais iš 344 registruotų iškvietai, 2016 m. – 68 atvejais iš 374 iškvietai. Nuo 2016 m. pastebimai didėja užregistruotų nusikalstamų veikų, susijusių su smurtu artimoje aplinkoje, skaičius. 2017 metais iškvietai dėl smurto aplinkoje buvo užregistruota 79 atvejais daugiau lyginant su praėjusiais metais, o tai yra 453 atvejais. Šią tendenciją lemia didėjantis visuomenės informuotumas ir mažėjanti tolerancija šiam socialiniam reiškiniui, vis daugiau asmenų, patiriančių smurtą, kreipiasi pagalbos į policijos pareigūnus.

2015 – 2017 metų savivaldybėje užregistruotų nusikalstamų veikų ir smurto artimoje aplinkoje rodikliai

9 lentelė

Eil. Nr.	Rodikliai	2015 m.	2016 m.	2017 m.	Pokytis + - lyginant su praėjusiais metais
1.	Užregistruota nusikalstamų veikų iš viso per metus	458	383	428	+ 45
2.	Užregistruota iškvietimų dėl smurto artimoje aplinkoje per metus	344	374	453	+ 79
3.	Pradėti iki teisminiai tyrimai	108	94	142	+ 48
4.	Atsisakyta pradėti iki teismo tyrimą	154	68	-	-

Panevėžio apskrities vyriausiojo policijos komisariato Kupiškio rajono policijos komisariato duomenys

4.2.6. Polinkis įsitraukti į nusikalstamą veiką sąlygoja bendrųjų socialinių paslaugų (informavimo, konsultavimo, tarpininkavimo, atstovavimo, maitinimo organizavimo) socialinių paslaugų poreikį. Kupiškio rajono policijos komisariato duomenimis 2015 m. buvo užregistruotos 458 nusikalstamos veikos ir teisės pažeidimai, 2016 m. – 383 nusikalstamos veikos, o tai yra 17 proc. mažiau negu 2015 m. tuo pačiu laikotarpiu. Kupiškio rajono policijos komisariato duomenimis 2017 m. buvo užregistruotos 428 nusikalstamos veikos ir teisės pažeidimai, o tai yra 18 proc. daugiau lyginant su praėjusiais metais.

Kupiškio rajono policijos komisariato duomenimis 2017 metais aktyviai dalyvavo įgyvendinant įvairias prevencines programas, projektus, priemones, skirtas Kupiškio rajono savivaldybės gyventojams. Ši įstaiga vykde įvairias prevencines programas, projektus, skirtus tiek jaunimui, tiek ir kitoms socialinėms grupėms.

Kupiškio rajono policijos komisariato 2017 metų savivaldybėje vykdytų prevencinių programų, projektų, priemonių rodikliai

10 lentelė

Eil. Nr.	Preveninė programa, projektas, priemonė	Tikslas	Tikslinė grupė	Partneriai	Vykdyimo laikotarpis
1.	Preveninė programa „Būk savimi“	Kurti saugią gyvenamąją ir poilsio aplinką, stiprinant bendruomenės tarpusavio santykius bei tarpinstitucinį	Kupiškio rajono Šv. Kazimiero vaikų globos namų	Kupiškio prevencijos centras, Kupiškio rajono kūno kultūros ir sporto centras, sporto klubas	2017 m. rugpjūčio mėn. – 2018 m. sausio mėn.

		pasitikėjimą, mažinant socialinę atskirtį didinti bendruomenės narių laisvalaikio užimtumo pasirinkimo įvairovę, įtakojant kriminogeninės situacijos gerėjimą programos tikslinėje grupėje.	bendruomenė	„Reljefas“, Kupiškio rajono savivaldybės Rokiškio visuomenės sveikatos biuras, Kupiškio jaunimo centras, Kupiškio dekanatas, Kupiškio prevencijos centras, VŠĮ „Ažuolo“ krepšinio mokykla; Kupiškio Stasio Lozoraičio šaulių 505-oji kuopa.	
2.	Prevencinė programa „Saugią aplinką 2017 metais kurkime kartu“	Saugios aplinkos kūrimo proceso stiprinimas, aktyviai įtraukiant policijos rėmėjus į veiklas, kuriomis siekiama nusikalstamumo viešose vietose ir gatvėse mažinimo, vagysčių prevencijos ir užkardymo, gyventojų saugumo jausmo didinimo.	Kupiškio rajono savivaldybės gyventojai	Kupiškio rajono savivaldybė	2017 m. sausio mėn. – 2017 m. gruodžio mėn.
3.	Prevencinis projektas „Šviesk ryškiai“	Aktyvių Saugių kaimynysčių grupių visuomeninių, prevencinių veiklų iniciatyvumo didinimas, veiklas nukreipiant į pasyviausios bendruomenės teritoriją, siekiant stiprinti bendruomenių ir tarpinstitucinį bendradarbiavimą vykdant bendras prevencines veiklas.	Kupiškio rajono savivaldybės gyventojai, Subačiaus seniūnijos gyventojai.	Kupiškio rajono Subačiaus seniūnijos, Saugių kaimynysčių grupių gyventojai.	2017 m. rugsėjo mėn. – 2017 m. gruodžio mėn.
4.	Prevencinis projektas „Mes – policijos jaunimas“	Atnaujinti jaunųjų policijos rėmėjų žinias, didinti jų išradingumą, juos paskatinti, stiprinti apskrities policijos komisariatų bendradarbiavimą, didinti jaunimo užimtumą plečiant jaunimo turiningo laisvalaikio praleidimo galimybes, propaguoti	Kupiškio rajono savivaldybės gyventojai norintys tapti policijos rėmėjais, jaunaisiais policijos rėmėjais, Kupiškio rajono	Panevėžio apskrities vyriausiojo policijos komisariato Kupiškio rajono policijos komisariatas, Biržų rajono policijos komisariatas, Pasvalio rajono policijos komisariatas	2017 m. sausio mėn. – 2017 m. gruodžio mėn.

		sveiką gyvenimą ir sportą, mažinti jaunimo nusikalstamumą ir populiarinti policijos pareigūno profesiją.	policijos komisariato jaunieji policijos rėmėjai, policijos rėmėjai.		
5.	Kupiškio rajono Alizavos bendruomenės projektas „Aktyvinkim bendruomenės šeimas“	Per vykdomas jaunimo centro veiklas ugdyti šeimos kultūrą ir socialinę šeimos narių tarpusavio atsakomybę, formuoti tėvystės įgūdžius, plėtoti pozityvų auklėjimo metodų sklaidą šeimoje, skatinti šeimų telkimąsi.	Kupiškio rajono savivaldybės gyventojai, Alizavos seniūnijos gyventojai	Kupiškio r. Alizavos jaunimo centras „Alsja“, Kupiškio rajono Alizavos bendruomenė, Kupiškio socialinių paslaugų centras, Kupiškio jaunimo centras	2017 m. sausio mėn. – 2017 m. gruodžio mėn.
6.	Prevenčinis projektas „STOP smurtui mano aplinkoje“.	Vykdamas smurto artimoje aplinkoje bendrąją, individualiąją ir situacinę prevenciją ugdyti šeimos kultūrą, socialinę šeimos narių tarpusavio atsakomybę bei pagalbą, formuoti tėvystės įgūdžius, plėtoti pozityvius auklėjimo metodus šeimoje, vykdyti krizinio nėštumo prevenciją ir teikti pagalbą krizinio nėštumo atvejais, skatinti šeimų telkimąsi, teikti pagalbą įveikiant skyrybų krizes, sunkumus dėl įvairių priklausomybių.	Kupiškio rajono ir Kupiškio miesto gyventojai	Kupiškio dekanatas, Kupiškio jaunimo centras, Kupiškio r. Alizavos jaunimo centras „Alsja“, Panevėžio apskrities vyriausiojo policijos komisariato Kupiškio rajono policijos komisariatas	2017 m. birželio mėn. – 2017 m. gruodžio mėn.
7.	Prevenčinis projektas „Kambarys“	Didinti visuomenės supratimą apie įvairias smurto artimoje aplinkoje apraiškas, jų padarinius, teisinės pasekmės bei atsakomybę, ugdyti nepakantumą smurtiniui elgesiui bei skatinti kreiptis pagalbos.	Kupiškio rajono savivaldybės administracijos Alizavos, Šimonių seniūnijų gyventojai	Kupiškio dekanatas, Kupiškio jaunimo centras, Kupiškio rajono Alizavos jaunimo centras „Alsja“, Panevėžio apskrities vyriausiojo policijos komisariato Kupiškio rajono policijos komisariatas.	2017 m. birželio mėn. – 2017 m. gruodžio mėn.

Panevėžio apskrities vyriausiojo policijos komisariato Kupiškio rajono policijos komisariato duomenys

Nuo 2014 m. Kupiškio rajone aktyviai pradėjo veikti bendruomenės policijos pareigūnai, kurie bendruomenėse rengė pasitarimus įvairiais klausimais, tarp jų ir saugios

kaimynystės grupių kūrimo ir veikimo. Kasmet vis daugėja saugios kaimynystės grupių. 2014 m. Kupiškio rajone veikė 17, per 2015 m. įsikūrė dar 5 ir per 2016 m. pradėjo savo veiklą dar 3 saugios kaimynystės grupės. 2017 m. Kupiškio rajono savivaldybėje veikė 25 saugios kaimynystės grupės, kurios prisideda prie nusikalstamų veikų prevencijos.

2017 m. balandžio 4 d. buvo įsteigtas Kupiškio prevencijos centras, kuris yra toks trečiasis Lietuvoje. Kupiškio prevencijos centras organizuoja prevencinius renginius ir susitikimus smurto artimoje aplinkoje tema. Susitikimų tikslas – supažindinti gyventojus su pagalbos teikimo būdais smurto artimoje aplinkoje atvejais, išmokyti juos atpažinti žalingas veikas ir aplinkybes, atrasti problemų sprendimo kryptis ir būdus, sustiprinti bendruomenės ir kiekvieno jos nario atsparumą smurtui artimoje aplinkoje, skatinti nelikti abejingus ir pranešti policijai apie žinomą, matomą smurtą, įtarimą keliančias situacijas, informuoti smurtautojus ir asmenis, melagingai pranešančius apie smurtą artimoje aplinkoje ar piktnaudžiaujančius smurtą patyrusio asmens teisėmis, apie atsakomybę. Susitikimai, renginiai organizuojami vietos bendruomenių, saugios kaimynystės grupių nariams, švietimo įstaigų moksleiviams, socialiai pažeidžiamoms šeimoms, nevyriausybinių organizacijoms, seniūnams ir seniūnijų darbuotojams, pasitelkiant policijos rėmėjus, jaunuosius policijos rėmėjus.

4.2.7. Pastogės, gyvenamo būsto neturėjimas, socialinės integracijos problemos, valkatavimas. Šie veiksniai sąlygoja šiai tikslinei grupei būtinų bendrųjų socialinių paslaugų (informavimo, konsultavimo, maitinimo organizavimo, asmeninės higienos ir priežiūros, aprūpinimo būtiniausiais drabužiais ir avalyne) bei specialiųjų socialinių paslaugų poreikį laikino gyvenimo namuose/nakvynės namuose.

Rajone aktualios suaugusių **socialinės rizikos asmenų** problemos. Šiems asmenims socialinės integracijos ir socialinės reabilitacijos programas vykdo Panevėžio apygardos probacijos tarnybos Probacijos skyrius. Asmenims, vartojantiems alkoholį, narkotines, psichotropines ir kitas medžiagas, itin reikalingos nakvynės namų, psichologinės bei socialinės reabilitacijos įstaigų paslaugos, psichosocialinė pagalba. Kupiškio rajono savivaldybėje nėra socialinių paslaugų įstaigos, galinčios teikti ne tik šioms tikslinėms grupėms būtinas laikino prieglobsčio suteikimo, maitinimo, bet ir reintegracijai būtinų informavimo ir konsultavimo, psichologinės pagalbos, socialinių įgūdžių ugdymo, socialinės reabilitacijos, darbo terapijos, užimtumo ir kitų paslaugų. Toks socialinių paslaugų stygius neleidžia rajone gyvenantiems socialinės rizikos asmenims pasirūpinti savimi, reabilituotis ir bandyti integruotis į visuomenę.

4.3. Kiti rodikliai

4.3.1. Migracija. Analizuojant gyventojų migraciją, remiamasi Statistikos departamento duomenimis, kurie fiksuoja tik registruotos migracijos duomenis. Registruotos migracijos duomenys skiriasi nuo realaus gyventojų judėjimo. Ekspertų vertinimais, reali migracija

gali 3 kartus viršyti fiksuojamą migraciją, todėl statistikos pateikiamus duomenis rekomenduojama padidinti 3 kartus. Daugiausia emigruoja jauni darbingo amžiaus žmonės. Paskutinį penkmetį rajono gyventojų migracijos saldo išliko neigiamas (11 lentelė).

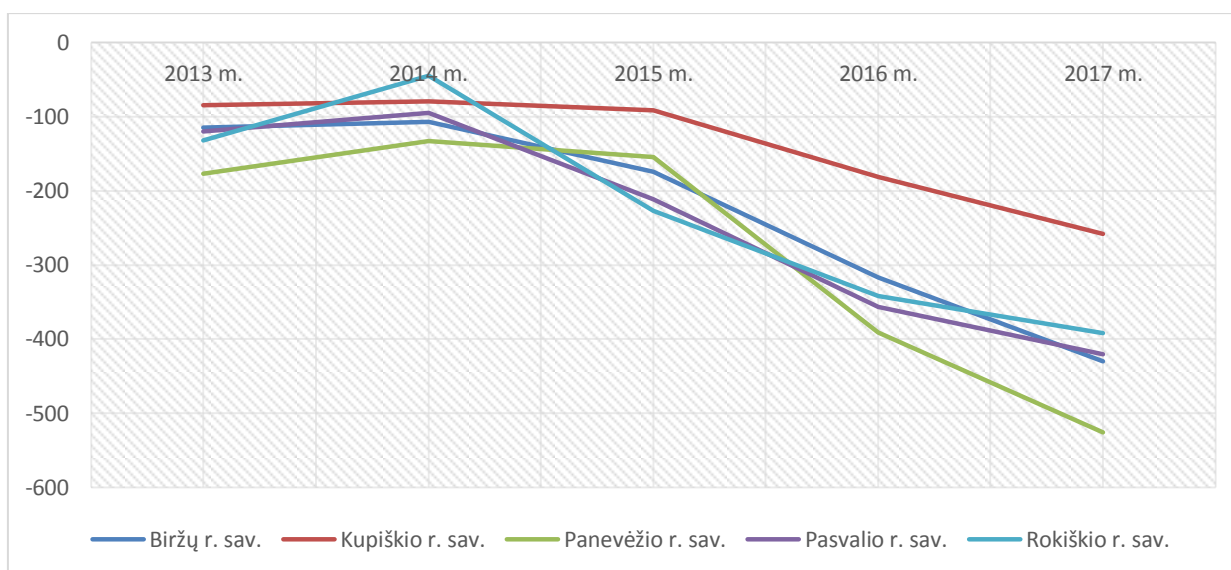
Kupiškio rajono savivaldybės gyventojų tarptautinė migracija

11 lentelė

Eil. Nr.	Rodiklis	2013 m.	2014 m.	2015 m.	2016 m.	2017 m.
1.	Atvyko	96	79	116	105	108
2.	Išvyko	180	158	207	286	366
3.	Neto migracija	-84	-79	-91	-181	-258

Statistikos departamento duomenys (www.stat.gov.lt)

4 diagrama. Neto migracijos kaita Panevėžio apskrityje

Statistikos departamento duomenys (www.stat.gov.lt)

Didžiausias migracijos neto per pastaruosius praėjusius 5 metus Panevėžio apskrityje buvo užfiksuotas 2017 metais. Visuose rajonuose 2017 metais oficialios migracijos mastas buvo didžiausias, manoma, tai lėmė Lietuvoje susiklosčiusi nepalanki ekonominė padėtis, didelis nedarbo lygis, kainų kylimas prekių ir paslaugų sektoriuje. 2013 m. migracijos neto Kupiškio rajone ir Panevėžio rajone buvo lygus 207, tai buvo mažiausias migracijos neto iš visos Panevėžio apskrities. 2014 m. migracijos neto Kupiškio rajone dar sumažėjo, tačiau nuo 2015 m. neto migracija Kupiškio rajone ir visoje Panevėžio apskrityje nuolat didėja. 2016 m. dvigubai daugiau žmonių išvyko iš Kupiškio rajono negu atvyko, nes neto migracija, lyginant su 2015 m., padidėjo du kartus., o 2017 m. neto migracija, lyginant su 2013 metais, išaugo 3 kartus. Kasmet vis daugiau darbingo amžiaus žmonių išvyksta iš Lietuvos ir ši tendencija tęsiasi jau 5 penkis metus.

4.3.2. Nedarbo lygis

Nedarbas – viena pagrindinių emigracijos priežasčių. Augant nedarbui, paprastai auga

ir emigracijos mastas. Tuomet, kaip jau buvo minėta, auga socialinių paslaugų poreikis vyresnio amžiaus rajono gyventojams. 2015 m., lyginant su 2014 m., nedarbas Kupiškio rajone padidėjo. Kupiškio rajone 2014 metais darbo biržoje registravosi 1674 bedarbiai, 2015 metais – 1798 asmenys, 2016 metais – 1690 asmenys (12 lentelė).

Bedarbių skaičius

12 lentelė

Rodiklis	2015 m.		2016 m.		2017 m.	
	Skaič.	Proc.	Skaič.	Proc.	Skaič.	Proc.
1. Kreipėsi bedarbių, iš jų	1798	100,0	1690	100,0	1427	100,0
1.1. moterų	673	37,4	669	39,6	537	37,6
1.2. kaimo bedarbių	1072	59,6	983	58,2	841	58,9
1.3. jaunimo (iki 25 m.)	442	24,6	335	19,8	300	21,0
1.4. jaunimo (iki 29 m.)	-	-	-	-	486	34,1
1.5. vyresnių nei 50 m.	472	26,3	457	27,0	363	25,4
1.6. neįgalųjų	89	4,9	98	5,8	69	4,8
1.7. nekvalifikuotų	593	33,0	562	33,3	451	31,6
2. Bedarbių amžiaus vidurkis (metai)	37,5	-	38,8	-	38,1	-
2.1. vyrų	36,7	-	38,1	-	37,6	-
2.2. moterų	38,8	-	39,9	-	38,9	-
3. Vidutinis metinis bedarbių santykis su darbingo amžiaus rajono gyventojais (proc.)	-	12,7	-	12,4	-	12,6
3.1. moterų	-	12,2	-	11,4	-	11,7
3.2. vyrų	-	13,2	-	13,3	-	13,4
3.3. jaunimo (iki 25 m.)	-	6,2	-	6,4	-	4,4
3.4. jaunimo (iki 29 m.)	-	-	-	-	-	5,6
3.5. kaimo bedarbių	-	14,2	-	13,7	-	14,2
4. Ilgalaikiai bedarbiai (vidutinis mėnesio skaičius)	545	38,4	472	35,0	560	41,6
5. Įdarbinti asmenys, iš jų	1267	100,0	1231	100,0	1127	100,0
5.1. moterys	505	39,9	525	42,6	467	41,4
5.2. kaimo bedarbiai	678	53,5	673	54,7	564	50,0
5.3. jaunimas (iki 25 m.)	213	16,8	338	27,5	142	12,6
5.4. jaunimas (iki 29 m.)	-	-	-	-	247	21,9

5.5. vyresni nei 50 m.	265	20,9	258	21,0	292	25,9
5.6. neįgalieji	51	4,0	33	2,7	65	5,8
5.7. nekvalifikuoti	287	22,7	235	19,1	221	19,6

Panevėžio teritorinės darbo biržos Kupiškio skyriaus pateikta informacija

Pastaruosius kelerius metus pastebima, kad besikreipiančiųjų į darbo biržą asmenų skaičius mažėja, tačiau vidutinis metinis bedarbių santykis lyginant su darbingo amžiaus rajono gyventojais, išlieka kelerius metus panašus ir siekia 12 proc.

Moterys tarp besikreipiančiųjų į darbo biržą sudaro vidutiniškai 38 proc. bedarbių. Daugiau negu pusė visų 2017 m. besikreipusių asmenų, tai yra daugiau negu 58 proc., gyvena kaimo vietovėse. Didžioji jų dalis negali konkuruoti darbo rinkoje, neaktyvūs darbo paieškoje. Kas trečias asmuo, kuris kreipėsi į darbo biržą per 2017 metus buvo iki 29 metų amžiaus, kas ketvirtas – virš 50 metų amžiaus ir kas trečias iš jų buvo nekvalifikuotas. Apie 5 proc. bedarbių turi negalią ir ši tendencija nesikeičia jau keleri metai. Bedarbių amžiaus vidurkis išlieka 37–38 metai. Ilgalaikiai bedarbiai 2017 m. sudarė apie 42 proc. visų ieškančiųjų darbo, nors 2016 m. tuo pačiu laikotarpiu ilgalaikiai bedarbiai sudarė tik 35 proc. visų bedarbių. 2017 m. įdarbinta daugiausiai buvo moterų ir tai sudarė 41 proc. visų įdarbintų asmenų skaičiaus, vyresnių nei 50 metų asmenų buvo įdarbinta daugiau negu jaunų žmonių. 2017 m. buvo įdarbinta du kartus daugiau neįgaliųjų negu 2016 m., tai sudarė 5,8 proc. visų 2017 m. įdarbintų asmenų ir net 50 proc. visų įdarbintų asmenų gyveno kaimiškose vietovėse.

Kupiškyje nuo 2015 m. rugsėjo 11 d. veikia Panevėžio teritorinės darbo biržos Jaunimo darbo centro skyriaus padalinys. Jaunimo darbo centro tikslas – padėti jaunimui integruotis į darbo rinką, ugdyti gebėjimus joje konkuruoti, motyvuoti mokymuisi visą gyvenimą ir padėti prisitaikyti prie pokyčių. Paslaugos šiame centre teikiamos jaunimui iki 29 metų, kurie pradeda darbinę veiklą, „iškristę“ iš švietimo ir darbo rinkos sistemų, nori įgyti profesiją, keisti ar kelti kvalifikaciją, taip pat moksleiviams, studentams, jaunimo organizacijoms, darbdaviams ir kitiems socialiniams partneriams. Asmenims nebūtina registracija darbo biržoje, informacija jiems teikiama ir konsultuojama individualiai, grupėmis, tiesiogiai ar nuotoliniu būdu. Kupiškio jaunimo darbo centras 2017 m. kovo mėnesį organizavo susitikimą – diskusiją su socialiniais partneriais, kurioje dalyvavo Kupiškio rajono savivaldybės jaunimo reikalų koordinatorius, Kupiškio jaunimo centro direktorė, Panevėžio TDB Kupiškio skyriaus vedėja, projekto „Atrask save“ koordinatoriai bei psichologė. Aptartos bendradarbiavimo galimybės, pasidalinta gerąja patirtimi organizuojant jaunų žmonių užimtumą bei skatinant dalyvavimą savanoriavimo veiklose. 2017 m. kovo – balandžio mėnesiais organizuoti 5 renginiai akcijos „Karjeros dienos“, juose dalyvavo 129 mokiniai iš 5 rajono mokyklų. Moksleiviams pristatytos Jaunimo darbo centro paslaugos, įsidarbinimo

galimybių barometras 2017 metams. Aptarta savęs pažinimo svarba profesijos rinkimosi procese, profesijos pažinimas, karjeros planavimas. 2017 m. liepos – rugpjūčio mėnesiais vyko 4 renginiai absolventams ir abiturientams, juose dalyvavo 29 dalyviai. Vyko 2 susitikimai su darbdaviais UAB „Biuro“, UAB „Headex“, bei praktiniai užsiėmimai darbo paieškos dokumentų rengimui. Taip pat jaunuoliai turėjo galimybę dalyvauti susitikime su Lietuvos kariuomenės atstovu ir sužinoti apie savanoriškos tarnybos bei profesionalios tarnybos galimybes. Metų eigoje organizuoti 3 susitikimai su VŠĮ „Versli Lietuva“ atstovu. Renginyje dalyviai sužinojo apie verslo pradžios galimybes, finansavimo šaltinius verslo pradžiai. 2017 metais tęsiamas bendradarbiavimas su Valstybine darbi inspekcija, įvyko 6 susitikimai su inspektorais, kurie konsultavo jaunos, darbo ieškančius asmenis, taip pat moksleivius apie darbo sutarčių sudarymo tvarką, darbuotojo teises ir pareigas, įdarbinimo tvarką, darbo laiko apskaitą ir kitus darbdavio bei darbuotojo įsipareigojimus.

Kupiškio jaunimo darbo centro 2017 metų veiklos rodikliai

13 lentelė

Eil. Nr.	Rodikliai	Dalyvių skaičius	Užsiėmimų skaičius
1.	Suteikta informavimo, konsultavimo paslaugų	850	-
<i>1.1</i>	<i>iš jų pagal tipą:</i>		
1.1.1.	suteikta atviro informavimo paslaugų	305	-
1.1.2.	suteikta individualių konsultacijų	345	-
1.1.3.	informuota telefonu, el. paštu, internetu	200	-
2.	Organizuota užsiėmimų	908	101
<i>2.1.</i>	<i>iš jų pagal tikslines grupes:</i>		
2.1.1	konsultavimo grupėms užsiėmimų darbo biržoje registruotam jaunimui	352	56
<i>2.2.</i>	<i>iš jų pagal tipą:</i>		
2.2.1.	pirmojo informavimo užsiėmimų	172	41
2.2.2.	darbo klubo užsiėmimų	142	11
2.2.3.	motyvacinių seminarų „Aš galiu“	38	4
2.2.4.	pirmojo darbo programos užsiėmimų	-	-
2.2.5.	profesijos pasirinkimo renginių mokiniams	196	8
	karjeros planavimo renginių studentams	-	-
2.2.6.	informacinių ir mokomųjų renginių JDC lankytojams	360	37
<i>2.3.</i>	<i>iš jų pagal renginio vietą:</i>		
2.3.1.	išvažiuojamųjų	105	7
<i>2.4.</i>	<i>iš jų pagal socialinių partnerių, darbdavių dalyvavimą:</i>		
2.4.1.	renginį vedė/dalyvavo socialiniai partneriai, darbdaviai	20	15
3.	Organizuota bendradarbiavimo renginių	24	4
<i>3.1.</i>	<i>iš jų pagal tipą:</i>		

3.1.1.	jaunimo metodinės tarybos posėdžiai	-	-
3.1.2.	apskritojo stalo diskusijos, susitikimai su socialiniais partneriais	24	4
4.	Kita veikla		
4.1.	<i>Iš jų:</i>		
4.1.1.	dalyvauta socialinių partnerių renginiuose, diskusijose	40	3
4.1.2.	parengta ir atspausdinta CV	63	-
4.1.3.	įtraukta savanorių, praktikantų	0	-

Panevėžio teritorinės darbo biržos Kupiškio skyriaus pateikta informacija

Įvertinus bendrųjų socialinės ekonominės ir demografinės padėties rodiklių kaitos dinamiką, galima apžvelgti šiandienos aktualijas, kurios sudaro prielaidas vertinti ir numatyti socialinių paslaugų teikimo kryptis.

5 . Esamos socialinių paslaugų infrastruktūros Savivaldybėje analizė 2017-12-31

Eil. Nr.	Socialinių paslaugų įstaigos tipas pagal žmonių socialines grupes	Socialinių paslaugų įstaigos pavadinimas	Pavaldumas	Vietų (gavėjų) skaičius iš viso	iš jų finansuojamų Savivaldybės
1.	Socialinės globos namai	Kupiškio socialinės globos namai (<i>Ilgalaikė ir trumpalaikė socialinė globa</i>)	Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijai	135 (21)	2
		Kupiškio rajono šv. Kazimiero vaikų globos namai (<i>Ilgalaikė ir trumpalaikė socialinė globa vaikams, kuriems nustatyta laikinoji ar nuolatinė globa (rūpyba)</i>)	Kupiškio rajono savivaldybei	32 (40)	40
		Kupiškio socialinių paslaugų centras (<i>Senyvo amžiaus asmenų ir suaugusių asmenų su fizine negalia socialinė globa</i>)	Kupiškio rajono savivaldybei	30 (30)	30
2.	Šeimynos	Aldonos ir Antano Jatužių šeimyna (<i>Ilgalaikė ir trumpalaikė socialinė globa vaikams, kuriems nustatyta laikinoji ar nuolatinė globa (rūpyba)</i>)		12 (2)	2 (dalinis)
		Liolės Anikevičienės		12 (5)	5 (dalinis)

		šeimyna (Ilgalaikė ir trumpalaikė socialinė globa vaikams, kuriems nustatyta laikinoji ar nuolatinė globa (rūpyba)			
3.	Laikino gyvenimo namai	-	-	-	-
4.	Dienos socialinės globos centrai	-	-	-	-
5.	Savarankiško gyvenimo namai	-	-	-	-
6.	Socialinės priežiūros centrai	VšĮ Kupiškio vaikų dienos centras (Socialinės rizikos šeimų vaikams, daugiavaikių šeimų vaikams) Kupiškio miestas Adomynės padalinys Noriūnų padalinys Subačiaus padalinys	Nevyriausybinei organizacijai „Gelbėkit vaikus“	60 iš jų: 15 15 15 15	(dalinis finansavimas) 15 15 15 15
7.	Bendruomeninės įstaigos		-	-	-
8.	Kitos socialinių paslaugų įstaigos (pagalbos į namus tarnyba, socialinių paslaugų centras ir kt.)	Kupiškio socialinių paslaugų centras (teikia bendrąsias ir specialiąsias socialines paslaugas)	Kupiškio rajono savivaldybei	Per 2017 m. suteikta 142896 paslaugos 9267 paslaugų gavėjams	(dalinis finansavimas)

Socialinės paramos skyriaus duomenys

Kupiškio socialinių paslaugų centro duomenys

Rajone veikia Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijai pavaldūs Kupiškio socialinės globos namai, kurių paskirtis – užtikrinti ilgalaikę (trumpalaikę) socialinę globą suaugusiems asmenims su negalia, dėl kurios jie negali gyventi savarankiškai, naudotis kitomis bendruomenės paslaugomis ir kuriems būtina nuolatinė specialistų priežiūra. Globos namuose apgyvendinami asmenys, kuriems dėl proto negalios ar psichinių sutrikimų nustatytas 0-40 procentų darbingumo lygis, specialusis nuolatinės slaugos ar nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikis arba

nustatytas didelių ar vidutinių specialiųjų poreikių lygis. Šiuo metu globos namuose gyvena 135 gyventojai, juos aptarnauja turintys reikiamą profesinę kvalifikaciją darbuotojai.

Kupiškio socialinės globos namai atsižvelgiant į Kupiškio rajono savivaldybės gyventojų nepatenkinamą dienos socialinės globos institucijoje paslaugų poreikį suaugusiems asmenims su negalia, 2018 metais planuoja pradėti teikti šias socialines paslaugas savo įstaigos teritorijoje būtent Kupiškio rajono savivaldybės gyventojams, kurie turi proto negalią ar psichikos sutrikimų.

Kupiškio rajono savivaldybėje pagrindinė socialines paslaugas teikianti įstaiga yra **Kupiškio socialinių paslaugų centras**. Kupiškio socialinių paslaugų centras yra Kupiškio rajono savivaldybės biudžetinė įstaiga, finansuojama iš Savivaldybės ir valstybės biudžeto lėšų. Kupiškio socialinių paslaugų centro sudėtyje yra trys struktūriniai padaliniai: Stacionarių socialinių paslaugų padalinys, Bendrųjų ir specialiųjų socialinių paslaugų padalinys ir Krizių centro padalinys.

Stacionarių socialinių paslaugų padalinys įsikūręs Kupiškio g. 4, Subačiuje, Kupiškio rajone. Klientams paslaugos teikiamos vadovaujantis Socialinės apsaugos ir darbo ministro patvirtintais reikalavimais stacionarioms socialinės globos įstaigoms ir kitais norminiais aktais reglamentuojančiais šių paslaugų teikimą. Šiame padalinyje ilgalaikės / trumpalaikės socialinės globos paslaugas gauna 30 suaugusių asmenų su negalia ir senyvo amžiaus asmenų. Paslaugas teikia 20 darbuotojų. Bendrųjų ir specialiųjų socialinių paslaugų padalinyje, kuris įsikūręs Kupiškio mieste, teikiamos bendrosios ir specialiosios socialinės paslaugos. Kupiškio socialinių paslaugų centro padalinys Krizių centras įkurtas Virbališkių kaime, Kupiškio seniūnijoje, Kupiškio rajone buvusios Virbališkių mokyklos patalpose. Krizių centre teikiamos bendrosios socialinės paslaugos, socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo; laikino apnakvindinimo; intensyvios krizių įveikimo pagalbos paslaugos; trumpalaikės socialinės globos, psichosocialinės paslaugos. Krizių centre organizuojama švietėjiška veikla, seminarai, mokymai įvairiomis temomis.

Kupiškio rajono savivaldybės taryba 2018 m. vasario 21 d. sprendimu Nr. TS-5 paskyrė Kupiškio socialinių paslaugų centrą vykdyti globos centro funkcijas. Pagrindinis globos centro veiklos tikslas – užtikrinti, kad visiems įvaikintiems vaikams, socialinių globėjų, globėjų giminaičių globojamiems (rūpinamiems) vaikams, budinčių globotojų prižiūrimiems vaikams bei budintiems globotojams, socialiniams globėjams, globėjams giminaičiams, tėviams ar asmenims, ketinantiems jais tapti, būtų prieinama ir suteikiama reikalinga konsultacinė, psichosocialinė, teisinė ir kita pagalba siekiant tinkamo vaiko, įvaikio ugdymo ir auklėjimo šeimai artimoje aplinkoje.

Planuojant ir organizuojant socialinių paslaugų teikimą Kupiškio rajone orientuojamasi į Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos įgyvendinamą valstybės socialinių paslaugų politiką. Pagrindinė socialinių paslaugų infrastruktūros plėtojimo kryptis yra socialinių paslaugų įvairovės ir jų kokybės gerinimas kartu su jau teikiamomis

stacionariomis paslaugomis, investuojant į nestacionarių socialinių paslaugų, kurios yra pigesnės ir efektyvesnės, plėtrą. Kupiškio rajono savivaldybės administracija ir biudžetinė įstaiga Centrinė projektų valdymo agentūra 2017 m. kovo 30 d. pasirašė projekto „Dalies patalpų Krantinės g. 28, Kupiškio m., modernizavimas įkuriant savarankiško gyvenimo namus“. Kupiškio rajono savivaldybėje nėra savarankiško gyvenimo namų, trūksta dienos užimtumo centrų suaugusiems asmenims su negalia, senyvo amžiaus asmenims. Įgyvendinant šį projektą siekiama rajone plėsti nestacionarių socialinių paslaugų tinklą senyvo amžiaus, suaugusiems neįgaliems asmenims, kadangi per pastaruosius metus išaugo šių socialinių paslaugų poreikis. Pagrindinis projekto tikslas – pagerinti socialinių paslaugų prieinamumą Kupiškio rajono senyvo amžiaus asmenims bei suaugusiems neįgaliems asmenims (išskyrus turinčius proto ir (ar) psichikos negalią) ir jų šeimoms, plėtojant nestacionarių socialinių paslaugų infrastruktūrą Kupiškio mieste. Suremontavus VšĮ Kupiškio ligoninės patalpas bus prisidedama prie socialinių paslaugų perėjimo nuo institucinių prie bendruomeninių. Asmenims bus teikiamos apgyvendinimo paslaugos, informavimo ir konsultavimo, tarpininkavimo ir atstovavimo, kasdienio gyvenimo įgūdžių ugdymo ir palaikymo, sveikatos priežiūros paslaugų organizavimo, transporto organizavimo, asmeninės higienos, užimtumo organizavimo paslaugos. Apgyvendinimo savarankiško gyvenimo namuose paslauga rajone nebuvo teikiama nesant reikiamos infrastruktūros, todėl poreikis netirtas, o reikalinga socialinė paslauga buvo keičiama alternatyvia socialine paslauga, geriausiai tinkančia klientui. Įgyvendinus projektą numatomas tiesioginis projekto rezultatas – įkurti savarankiško gyvenimo namai Kupiškio mieste, kurie funkcionuos kaip Kupiškio socialinių paslaugų centro padalinys. Projekto įgyvendinimo metu dabartiniame VšĮ Kupiškio ligoninės pastate bus įkurti savarankiško gyvenimo namai, projekto metu numatyta atlikti būtinus paprastojo remonto darbus, įsigyti ir sumontuoti reikalingą buitinę įrangą, baldus, patalpas ir aplinką pritaikyti neįgaliesiems. Tikimasi, kad įgyvendinus projektą bus sudarytos sąlygos pagerinti socialinių paslaugų prieinamumą bendruomenėje plėtojant socialinių paslaugų infrastruktūrą bei užtikrinant aukštą socialinių paslaugų kokybę ir saugią aplinką senyvo amžiaus ir neįgaliems asmenims. Planuojama, kad 2018 metais įkūrus savarankiško gyvenimo namus projekto tikslinės grupės asmenims paslaugų teikėjas Kupiškio socialinių paslaugų centras Savarankiško gyvenimo namų padalinyje teiks kokybiškas socialines paslaugas, skatins klientų savarankiškumą, užtikrins turiningą laisvalaikį bei jaukią kasdienę aplinką.

Socialinės globos paslaugas **be tėvų globos likusiems vaikams** rajone teikia Kupiškio rajono šv. Kazimiero vaikų globos namai, Liolės Anikevičienės šeimyna ir Aldonos ir Antano Jatuzių šeimyna, kuri jau baigia savo veiklą. 2017 m. 3 vaikai, netekę tėvų globos, gyveno Panevėžio Algimanto Bandzos kūdikių ir vaikų globos namuose, 1 vaikas su negalia – Ventos socialinės globos namuose, 45 vaikams 2017 m. buvo nustatyta globa (rūpyba) šeimoje.

Kupiškio rajono savivaldybės taryba 2017 m. gruodžio 21 d. sprendimu Nr. TS-286 patvirtino Kupiškio rajono savivaldybės vaikų institucinės globos sistemos pertvarkos 2018–2020 metų veiksmų planą (toliau – Veiksmų planas). Veiksmų plano tikslas – suformuoti nuoseklią ir koordinuotą pagalbos ir paslaugų sistemą, kuri socialinių problemų turinčiai šeimai ir likusiam be tėvų globos vaikui sudarytų sąlygas gauti individualias, pagal poreikius paslaugas ir reikiamą pagalbą bei, nepatiriant socialinės atskirties, leistų vaikui augti saugioje ir jo raidai palankioje aplinkoje – globėjų šeimoje, šeimynoje, bendruomeniniuose vaikų globos namuose, kiek įmanoma sudarant artimesnes šeimos aplinkai sąlygas. Veiksmų plane numatyta skatinti vaikų globą (rūpybą) šeimoje ir įvaikinimą bei teikti pagalbą globėjų šeimoms, plėsti socialinių paslaugų įvairovę ir užtikrinti jų prieinamumą ir teikti paslaugas vaikams, likusiems be tėvų globos, bendruomeniniuose vaikų globos namuose. Vadovaujantis Veiksmų planu Kupiškio rajono šv. Kazimiero vaikų globos namuose bus steigiamas bendruomeninių vaikų globos namų padalinys. Tai bus nedidelis (iki 8 vaikų, o brolius ir seseris apgyvendinant kartu, gyventų ne daugiau kaip 10 vaikų), bendruomenėje įkurtas gyvenamasis būstas (namas, butas). Vaikai bus ugdomi ir gyvens pagal šeimos aplinkos modelį, geriau ir sėkmingiau integruosis į bendruomenę nejausdami atskirties. Planuojama, kad 2018 metais pradės veikti pirmieji bendruomeniniai vaikų globos namai, kadangi Savivaldybė 2017 m. yra nupirkusi pirmąjį tam skirtą būstą ir jį baigia įrengti. Veiksmų plane numatyta 2018 – 2020 metais įsteigti 3 bendruomeninius vaikų globos namų padalinius.

Kupiškio rajono šv. Kazimiero vaikų globos namai dalyvavo Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnybos paskelbtame konkurse dėl šeimos modelio bendruomeninių vaikų globos namų paslaugų vaikams, netekusiems tėvų globos, ir jų šeimoms Panevėžio regione teikimo ir šį konkursą laimėjo. Kupiškio rajono šv. Kazimiero vaikų globos namai pateikė 71 043,60 Eur vertės konkursinį pasiūlymą. Gautos lėšos bus skirtos bendruomeninių vaikų globos namų aprūpinimui inventoriumi, būtinomis higienos priemonėmis, darbuotojų darbo užmokesčiui, ir kitų paslaugų apmokėjimui. Planuojama, kad per 15 mėnesių paslaugos bus suteiktos 8 Kupiškio rajono savivaldybėje gyvenantiems likusiems be tėvų globos vaikams.

Kupiškio rajono savivaldybėje veikia 4 VŠĮ Kupiškio vaikų dienos vaikų dienos centrai Noriūnų k., Subačiaus m., Adomynės k. ir Kupiškio mieste, kurie teikia socialinės priežiūros paslaugas 60 vaikų iš socialinės rizikos ir nepasiturinčių šeimų. Kupiškio rajone vien tik socialinės rizikos šeimose 2018 m. sausio 1 d. duomenimis augo 336 vaikai, todėl šių dienos centrų teikiamų paslaugų nepakanka, todėl planuojama 2018–2020 m. įsteigti vaikų dienos centrą Alizavos seniūnijoje.

Kupiškio rajono savivaldybės teritorijoje socialinės reabilitacijos ir bendrąsias socialines paslaugas teikia Kupiškio mieste įsikūrusios šios nevyriausybinės organizacijos: VŠĮ Pagalbos ir informacijos šeimai tarnyba, VŠĮ Panevėžio ir Utenos regionų aklujų centro Kupiškio

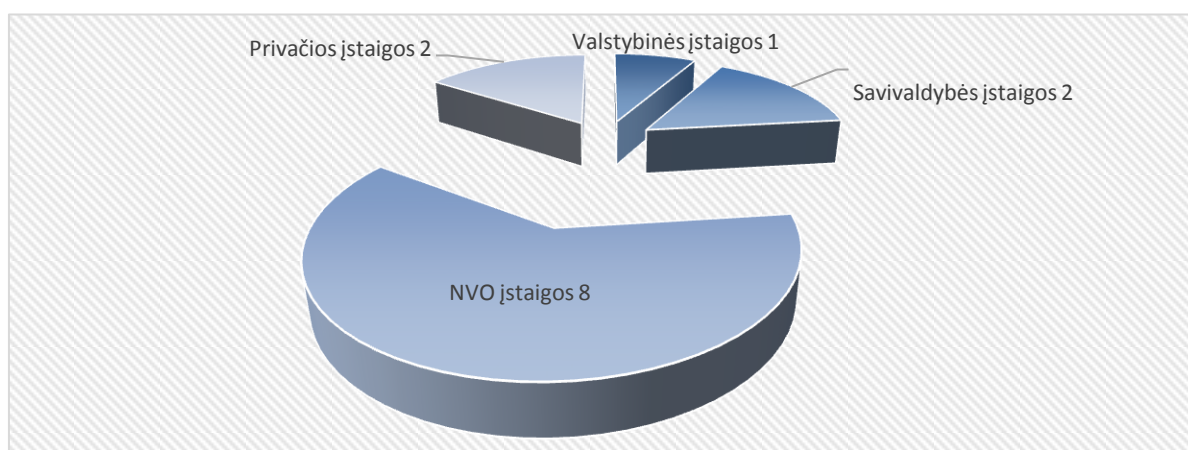
skyrius, Kupiškio rajono neįgaliųjų draugija, Kupiškio krašto žmonių su negalia sąjunga, Lietuvos specialiosios kūrybos draugijos „Guboją“ Kupiškio skyrius, Panevėžio vyskupijos Kupiškio dekanato „Caritas“.

Nuo 2017 m. lapkričio mėn. Kupiškio rajono savivaldybėje pradėjo veikti laikinoji maltiečių grupė, kuri savo veiklą ir pagalbą orientuoja į vienišus, senyvo amžiaus asmenis. 2017 m. gruodžio mėn. ši grupė suorganizavo pirmąją savo labdaros akciją „Maltiečių sriuba“, kurios metu akcijos dalyviai vaišinosi Kupiškio verslo ir technologijos mokyklos darbuotojų ir moksleivių pagaminta sriuba ir aukėjo lėšas. Akcijos metu buvo surinkta 329,12 Eur už kuriuos buvo nupirkti maisto produktai, sukomplektuoti ir išdalinti Kalėdiniai maisto paketai. Laikinoji Kupiškio maltiečių grupė 2017 m. gruodžio mėn. apėmė ir suteikė pagalbą maisto produktais 25 vienišiams senyvo amžiaus asmenims.

5.1. Socialinių paslaugų infrastruktūros išsidėstymas ir socialinių paslaugų teikimo Savivaldybėje (seniūnijose) pakankamumo lygis

Kupiškio rajone socialinių paslaugų teikėjai yra socialinės paskirties įstaigos, rajono gyventojams teikiančios bendrąsias ir specialiąsias socialines paslaugas ir nevyriausybines organizacijas, rajono gyventojams teikiančios įvairias bendrąsias paslaugas. Visi šie socialinių paslaugų organizatoriai ir teikėjai Socialinių paslaugų įstatyme yra įvardijami kaip socialinių paslaugų įstaigos. Kupiškio rajono savivaldybėje socialines paslaugas teikia 1 valstybinė įstaiga, 2 savivaldybei pavaldžios įstaigos, yra įsikūrusios 8 pagrindinės pelno nesiekiančios organizacijos ir 2 privačios šeimos.

5 diagrama. Socialinių paslaugų teikėjai Kupiškio rajone

Socialinės paramos skyriaus pateikta informacija

Kupiškio rajono savivaldybės teritorijoje socialines paslaugas įvairioms klientų grupėms teikia socialinių paslaugų įstaigos (Kupiškio socialinės globos namai, Kupiškio rajono šv. Kazimiero vaikų globos namai, Kupiškio socialinių paslaugų centras, Aldonos ir Antano Jatužių

šeimyna, Liolės Anikevičienės šeimyna), viešosios įstaigos (VšĮ Kupiškio vaikų dienos centras, VšĮ Pagalbos ir informacijos šeimai tarnyba, VšĮ Panevėžio ir Utenos regionų aklųjų centro Kupiškio skyrius), nevyriausybinės organizacijos (Kupiškio rajono neįgaliųjų draugija, Kupiškio krašto žmonių su negalia sąjunga, Lietuvos specialiosios kūrybos draugijos „Gubojė“ Kupiškio skyrius, Panevėžio vyskupijos Kupiškio dekanato „Caritas“). Nuo 2017 m. lapkričio mėnesio Kupiškio rajono savivaldybėje pradėjo veikti dar viena nevyriausybė organizacija, tai yra laikinoji Kupiškio maltiečių grupė.

Socialinių paslaugų teikėjų Kupiškio mieste ir seniūnijose pasiskirstymas

14 lentelė

Socialinių paslaugų teikimo teritorija	Socialinės paskirties įstaigos ir nevyriausybinių organizacijos pavadinimas
Kupiškio miestas	Kupiškio socialinių paslaugų centro bendrųjų ir specialiųjų socialinių paslaugų padalinys VšĮ Kupiškio vaikų dienos centras Kupiškio rajono neįgaliųjų draugija Kupiškio krašto žmonių su negalia sąjunga VšĮ Panevėžio ir Utenos regionų aklųjų centro Kupiškio skyrius VšĮ Pagalbos ir informacijos šeimai tarnyba Lietuvos specialiosios kūrybos draugijos „Gubojė“ Kupiškio skyrius Panevėžio vyskupijos Kupiškio dekanato „Caritas“ Laikinoji Kupiškio maltiečių grupė
Alizavos seniūnija	–
Noriūnų seniūnija	VšĮ Kupiškio vaikų dienos centras Aldonos ir Antano Jatužių šeimyna
Kupiškio seniūnija	Kupiškio socialinės globos namai Kupiškio socialinių paslaugų centro padalinys Krizių centras Liolės Anikevičienės šeimyna Kupiškio rajono šv. Kazimiero vaikų globos namai
Skapiškio seniūnija	Kupiškio socialinių paslaugų centro bendrųjų socialinių paslaugų padalinys
Subačiaus seniūnija	VšĮ Kupiškio vaikų dienos centras Kupiškio socialinių paslaugų centro stacionarių socialinių paslaugų padalinys
Šimonių seniūnija	Kupiškio socialinių paslaugų centro bendrųjų socialinių paslaugų padalinys VšĮ Kupiškio vaikų dienos centras

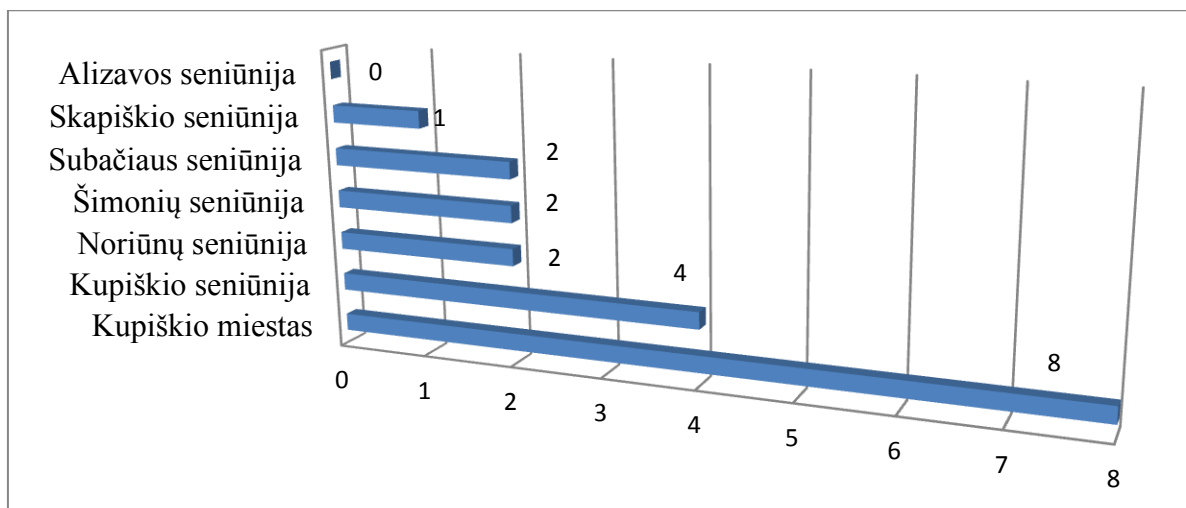
Socialinės paramos skyriaus duomenys

Socialinių paslaugų teikėjai rajone išsidėstę netolygiai. Dauguma socialinių paslaugų teikėjų susitelkę Kupiškio mieste (Kupiškio socialinių paslaugų centro bendrųjų ir specialiųjų paslaugų padalinys, Kupiškio rajono neįgaliųjų draugija, Kupiškio krašto žmonių su negalia sąjunga, Lietuvos specialiosios kūrybos draugijos „Guboją“ Kupiškio skyrius, VšĮ Pagalbos ir informacijos šeimai tarnyba, VšĮ Panevėžio ir Utenos regionų aklųjų centro Kupiškio skyrius, VšĮ Kupiškio vaikų dienos centras, Panevėžio vyskupijos Kupiškio dekanato „Caritas“, laikinoji Kupiškio maltiečių grupė). Seniūnijose įsikūrę VšĮ Kupiškio vaikų dienos centro padaliniai, Kupiškio socialinių paslaugų centro bendrųjų socialinių paslaugų padaliniai, Kupiškio socialinių paslaugų centro Krizių centro padalinys, socialinių paslaugų įstaigos neįgaliems asmenims, stacionarios įstaigos vaikams, likusiems be tėvų globos. Kupiškio socialinių paslaugų centro stacionarių socialinių paslaugų padalinys, teikiantis stacionarios socialinės globos paslaugas pagyvenusiems ir neįgaliems asmenims, įsikūręs Subačiaus seniūnijoje.

Kadangi socialinių paslaugų įstaigų tinklas Kupiškio mieste labiau išvystytas negu kaimiškose vietovėse, miesto gyventojai turi didesnes galimybes gauti daugiau ir įvairesnių bendrųjų socialinių paslaugų. Kaimo gyventojams dėl nepakankamo bendrąsias socialines paslaugas galinčių teikti institucijų ir specialistų skaičiaus bendrųjų socialinių paslaugų poreikis nėra iki galo patenkinamas. Šiuo metu kaimo gyventojams bendrąsias socialines paslaugas kiekvienoje rajono seniūnijoje teikia du arba socialiniai darbuotojai: seniūnijos socialinis darbuotojas bei socialiniai darbuotojai darbui su socialinės rizikos šeimomis. Šie specialistai teikia tokias bendrąsias socialines paslaugas: gyventojų informavimas, konsultavimas, tarpininkavimas ir atstovavimas, maitinimo organizavimas, transporto organizavimas. Išvardintas bendrąsias socialines paslaugas miesto teritorijoje dirbantys socialiniai darbuotojai bei socialiniai darbuotojai darbui su socialinės rizikos šeimomis teikia ir miesto gyventojams.

Socialinės paskirties įstaigų išsidėstymas ypač nepalankus Alizavos seniūnijoje gyvenantiems žmonėms. Šioje seniūnijoje nėra jokių socialinių paslaugų įstaigų (6 diagrama), tačiau planuojama, kad 2018 metais Alizavos seniūnijoje bus įkurtas Kupiškio socialinių paslaugų centro bendrųjų socialinių paslaugų padalinys, kuriame bus teikiamos asmens higienos ir priežiūros paslaugos Alizavos seniūnijos gyventojams, neturintiems sąlygų namuose nusiprausti ir išsiskalbti. Vadovaudamasi Veiksmų planu Kupiškio rajono savivaldybė Alizavos seniūnijoje 2018 – 2020 metais planuoja įsteigti vaikų dienos centrą.

6 diagrama. Socialinių paslaugų įstaigų skaičius

Socialinės paramos skyriaus duomenys

6. Savivaldybės galimybių teikti socialines paslaugas ir socialinių paslaugų poreikio įvertinimas

Eil. Nr.	Socialinių paslaugų rūšys pagal žmonių socialines grupes	Asmenų (šeimų) skaičius, kuriems socialinių paslaugų poreikis įvertintas	Asmenų (šeimų) skaičius, kuriems socialinių paslaugų poreikis Nepatenkintas	Iš jų finansuoja Savivaldybė
1	2	3	4	5
1.	Ilgalaikė socialinė globa			
	Kupiškio socialinių paslaugų centre	30	13	30
	Kupiškio rajono šv. Kazimiero vaikų globos namuose	32	-	32
	Aldonos ir Antano Jatužių šeimynoje	1	-	1 dalinis finansavimas
	Liolės Anikevičienės šeimynoje	5	5	5 dalinis finansavimas
	Kupiškio socialinės globos namuose	19	6	19 dalinis finansavimas
2.	Trumpalaikė socialinė globa			
	Kupiškio rajono šv. Kazimiero vaikų globos namuose	8	-	8
	Kupiškio socialinių paslaugų centre	0	0	-
	Kupiškio socialinės globos namuose	2	-	2 dalinis finansavimas
3.	Dienos socialinė globa institucijoje	-	-	-
4.	Dienos socialinė globa asmens namuose			
	Kupiškio socialinių paslaugų centras	7	-	7
4.1.	Integralios pagalbos paslaugos	25	5	25

5.	Apgyvendinimas savarankiško gyvenimo namuose	-	-	-
6.	Pagalba į namus Kupiškio socialinių paslaugų centras	130	30	130
7.	Socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas institucijoje VšĮ Kupiškio vaikų dienos centras	60	-	60 dalinis finansavimas
8.	Socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas asmens (šeimos) namuose (socialinės rizikos šeimos, kurioms paslaugas teikia socialiniai darbuotojai)	171 šeimai 360 vaikų	- -	dalinis finansavimas
9.	Socialinės paslaugos suteiktos Krizių centre Kupiškio socialinių paslaugų centras	121	-	42 dalinis finansavimas

Socialinės paramos skyriaus duomenys

6.1. Savivaldybės organizuojamų socialinių paslaugų analizė

Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos strateginiame plane pabrėžiama, kad socialinės paslaugos teikiamos neišskiriant prioritetinių socialinių žmonių grupių, neįvertinant poreikių bei nederinant jų su turimais finansiniais ištekliais ir suformuluotas tikslas siekti efektyvios socialinės paramos bei užtikrinti socialiai pažeidžiamų gyventojų socialinę integraciją. Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų reformos koncepcijoje numatyta laipsniškai keisti institucines socialines paslaugas efektyvesnėmis ir pigesnėmis namuose bei suaugusiųjų ir vaikų dienos centruose, remti ir plėtoti nevyriausybinę organizacijų ir privačių asmenų pastangas.

Socialinių paslaugų gavėjai gali būti įvairaus amžiaus, skirtingų socialinių grupių asmenys: likę be tėvų globos vaikai ir jų šeimos, socialinės rizikos vaikai ir jų šeimos, vaikai su negalia ir jų šeimos, senyvo amžiaus asmenys ir jų šeimos, suaugę asmenys su negalia ir jų šeimos, socialinės rizikos suaugę asmenys ir jų šeimos, socialinės rizikos šeimos, kiti asmenys.

Socialinės paslaugos teikiamos kiekvienam asmeniui, kuriam nustatytas socialinių paslaugų poreikis, nepriklausomai nuo socialinės padėties, pajamų, ar asmuo turi vaikų ir pan. Bendrosios socialinės paslaugos bei socialinė priežiūra teikiama nemokamai, jei asmens (šeimos) pajamos (vidutinės šeimos pajamos, tenkančios vienam šeimos nariui) neviršija 2 valstybės remiamų pajamų dydžio (šiuo metu valstybės remiamų pajamų dydis yra 122 Eur).

Kupiškio rajone teikiamos šios socialinės paslaugos:

Bendrosios socialinės paslaugos:

1. Informavimas.
2. Konsultavimas.
3. Tarpininkavimas ir atstovavimas.
4. Maitinimo organizavimas.
5. Aprūpinimas būtiniausiais drabužiais ir avalyne.

6. Transporto organizavimas.
7. Sociokultūrinės paslaugos.
8. Asmeninės higienos ir priežiūros paslaugų organizavimas.
9. Kitos bendrosios socialinės paslaugos.

Specialiosios socialinės paslaugos:

Socialinė priežiūra:

1. Pagalba į namus.
2. Pagalbos pinigai (alternatyva pagalbos į namus paslaugoms).
3. Socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas.
4. Laikinas apnakvindinimas.
5. Intensyvi krizių įveikimo pagalba.
6. Psichosocialinė pagalba.
7. Apgyvendinimas Krizių centre.
8. Integralios pagalbos paslaugos.

Socialinė globa:

1. Dienos socialinė globa asmens namuose.
2. Trumpalaikė socialinė globa institucijoje.
3. Ilgalaikė socialinė globa institucijoje.

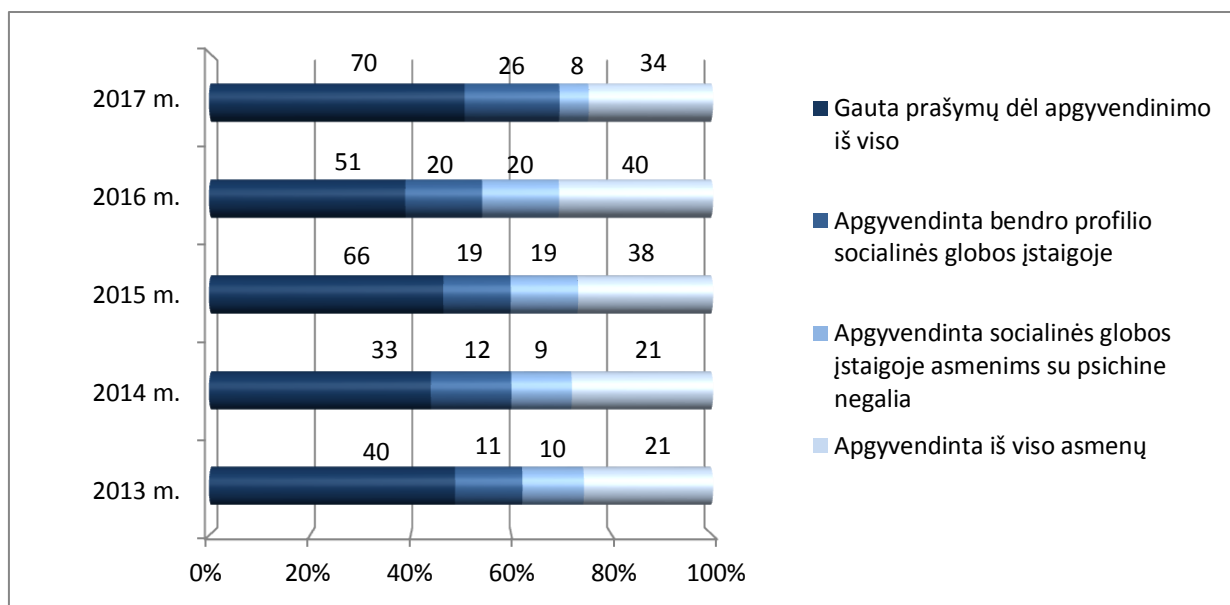
Rajone viena didžiausių socialines paslaugas teikianti įstaiga – Kupiškio socialinių paslaugų centras. Kupiškio socialinių paslaugų centro sudėtyje yra trys struktūriniai padaliniai: Stacionarių socialinių paslaugų padalinys, Bendrųjų ir specialiųjų socialinių paslaugų padalinys ir Krizių centro padalinys. Kupiškio socialinių paslaugų centras yra Kupiškio rajono savivaldybės biudžetinė įstaiga, finansuojama iš Savivaldybės ir valstybės biudžeto lėšų.

Kupiškio socialinių paslaugų centro stacionarių socialinių paslaugų padalinyje teikiamos ilgalaikės ir trumpalaikės socialinės globos paslaugos senyvo amžiaus asmenims ir neįgaliesiems, turintiems fizinę negalią. Įstaigoje apgyvendinami Kupiškio rajono gyventojai, kurie dėl senatvės ir negalios negali gyventi vieni, kai jiems reikalinga nuolatinė pagalba ar slauga ir kai bendrųjų ir socialinės priežiūros paslaugų nebepakanka. Per 2015 metus į socialinės globos įstaigą atvyko 19 asmenų, išvyko ar mirė 16 asmenų. Per 2016 m. įstaigoje buvo apgyvendinta 13 asmenų, 1 išvyko ir mirė 12 asmenų. 2017 m. sausio 1 d. globos įstaigoje gyveno 30 asmenų, per 2017 metus ilgalaikės socialinės globos paslaugas Kupiškio socialinių paslaugų centre gavo iš viso 37 asmenys. 2018 m. sausio 1 d. duomenimis net 13 asmenų laukė eilėje dėl ilgalaikės socialinės globos paslaugų gavimo Kupiškio socialinių paslaugų centre.

Visuomenės senėjimas didina integruotos globos ir slaugos paslaugų poreikį – reabilitacijos, medicinos, socialinių paslaugų, kadangi senyvo amžiaus asmenys, netekę

savarankiškumo, negali savarankiškai atlikti daugelio kasdienio gyvenimo funkcijų. 2017 m. pastebimai išaugo prašymų dėl apgyvendinimo socialinės globos įstaigose skaičius, per metus buvo gauta net 70 prašymų dėl apgyvendinimo, o tai lyginant su praėjusiais metais yra net 19 prašymų arba 28 proc. daugiau. 2017 metais 26 asmenys buvo apgyvendinti įstaigose asmenims su psichine negalia, o tai yra didžiausias apgyvendintų asmenų skaičius tokio pobūdžio įstaigose per paskutinius 5 metus (8 diagrama).

8 diagrama. Gauti prašymai dėl apgyvendinimo ir asmenų apgyvendinimas socialinės globos įstaigose

Socialinės paramos skyriaus duomenys

2017 m. sausio 1 d. 5 asmenys laukė eilėje dėl ilgalaikės (trumpalaikės) socialinės globos paslaugų teikimo Kupiškio socialinių paslaugų centro stacionarių socialinių paslaugų padalinyje ir 8 asmenys dėl apgyvendinimo žmonių su psichine ar protine negalia globos namuose. 2018 m. sausio 1 d. laukė eilėje dėl ilgalaikės socialinės globos paslaugų gavimo Kupiškio socialinių paslaugų centre 13 asmenų, o tai yra beveik 3 kartus lyginant su 2017 metų tuo pačiu laikotarpiu. Apgyvendinimo žmonių su psichine ar protine negalia globos namuose 2018 m. sausio 1 d. laukė 10 suaugusių neįgaliųjų ir 1 neįgalus vaikas.

2017 m. gruodžio 31 d. duomenimis 30 Kupiškio rajono savivaldybės gyventojų gavo ilgalaikės (trumpalaikės) socialinės globos paslaugas Kupiškio socialinių paslaugų centre, 51 asmuo – socialinės globos namuose asmenims su negalia: 21 neįgaliajam asmeniui paslaugos buvo teikiamos Kupiškio socialinės globos namuose, 10 – Skemų socialinės globos namuose, 5 – Utenos socialinės globos namuose, 1– Jotainių socialinės globos namuose, 1 – Zarasų socialinės globos namuose, 3 – Aknystos socialinės globos namuose, 1 – Padvarių socialinės globos namuose, 1 – Jurdaičių socialinės globos namuose, 1 – Ventos socialinės globos namuose, 1 – Visagino socialinės

globos namuose, 1 – Raseinių r. Blinstrubiškių socialinės globos namuose, 1 – VŠĮ Rumšiškių senelių globos namuose „Auksinis amžius“, 3 – VŠĮ Lietuvos reabilitacijos ir slaugos centre, 1 – Suvalkijos socialinės globos namuose.

Kupiškio socialinių paslaugų centro Bendrųjų ir specialiųjų socialinių paslaugų padalinys teikia bendrąsias (informavimo, konsultavimo, tarpininkavimo ir atstovavimo, maitinimo organizavimo, transporto organizavimo, asmeninės higienos ir priežiūros paslaugų organizavimo paslaugos, neįgalųjų aprūpinimo techninės pagalbos priemonėmis, sociokultūrinės, aprūpinimo būtiniausias drabužiais ir avalyne ir kt.) ir specialiąsias (socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo, pagalbos į namus, dienos socialinės globos, integralios pagalbos) socialines paslaugas; buvo mokamos piniginės išmokos (pagalbos pinigai, išmoka maisto produktams įsigyti). Teikiant šias paslaugas mažėja stacionarios globos poreikis, gerinama neįgalių žmonių gyvenimo kokybė bei mažinama jų socialinė atskirtis. Socialinės paslaugos teikiamos įvairių socialinių grupių asmenims: vienišiams, neįgaliesiems senyvo amžiaus asmenims, suaugusiems asmenims su negalia, senyvo amžiaus asmenims ir jų šeimoms, socialinės rizikos asmenims ir jų šeimoms ir kitiems asmenims, atsidūrusiems probleminėje situacijoje.

Informacija apie Kupiškio socialinių paslaugų centro Bendrųjų ir specialiųjų paslaugų padalinyje suteiktas paslaugas

15 lentelė

Paslaugos pavadinimas	Suteiktų paslaugų skaičius					
	2012 m.	2013 m.	2014 m.	2015 m.	2016 m.	2017 m.
Bendrosios: informavimo, konsultavimo, tarpininkavimo, atstovavimo paslaugos	7148	5932	8763	10247	6925	14111
Maitinimo organizavimo paslaugos	149	216	123	121	157	177
Transporto organizavimo paslaugos	814	938	869	1080	450	395
Asmeninės higienos ir priežiūros paslaugų organizavimo paslaugos	1906	2127	918	991	742	905
Neįgalųjų aprūpinimas techninės pagalbos priemonėmis	410	305	399	307	285	313
Bendrosios arba	129	127	128	157	171	156

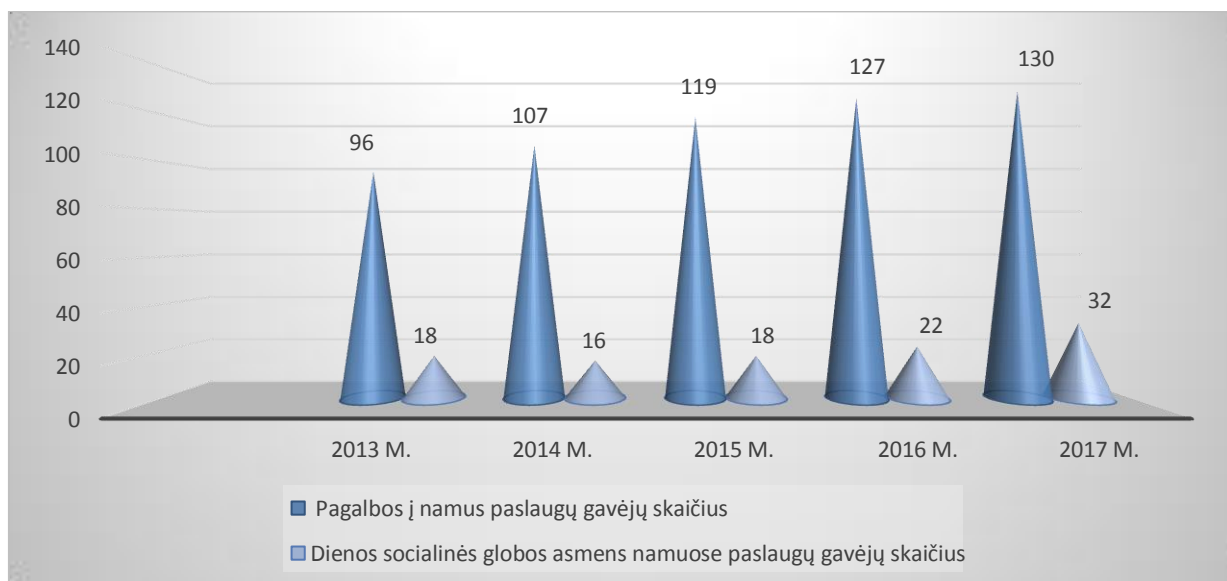
socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugos socialinės rizikos šeimoms	šeimoms ir 304 jose augantiems vaikams	šeimoms ir 311 jose augančių vaikų	šeimoms ir 313 jose augančių vaikų	šeimoms ir 316 jose augančių vaikų	šeimai ir 381 jose augančiam vaikui	šeimoms ir 294 jose augantiems vaikams
Pagalbos į namus paslaugos	108 gavėjai 1296 paslaugos	97 gavėjai 1164 paslaugos	107 gavėjai 6420 paslaugų	119 gavėjų 64260 paslaugų	127 gavėjai 68040 paslaugų	130 gavėjų 70200 paslaugų
Dienos socialinės globos paslaugos	17 gavėjų 166 paslaugos	17 gavėjų 204 paslaugos	16 gavėjų 1536 paslaugos	18 gavėjų 16200 paslaugų	22 gavėjai 13500 paslaugų	32 gavėjai 28800 paslaugų
Pagalbos pinigai	13 gavėjų	12 gavėjų	11 gavėjų	10 gavėjų	2 gavėjai	2 gavėjai

Kupiškio socialinių paslaugų centro informacija

Kad vyresnio amžiaus žmonės ar neįgalūs asmenys galėtų kuo ilgiau savarankiškai gyventi namuose, būtina jiems sudaryti galimybę gauti tiek socialines, tiek sveikatos priežiūros paslaugas namuose. Atsižvelgiant į tai, pastaraisiais metais socialinės paslaugos senyvo amžiaus žmonėms Kupiškio rajone organizuojamos laikantis pagrindinio principo – kuo ilgiau žmogus turi gyventi savo namuose ir gauti jam reikalingą socialinę pagalbą bei sveikatos priežiūrą.

Pagalbos į namus paslaugos teikiamos asmens namuose siekiant padėti asmeniui (šeimai) tvarkytis buityje. Pagrindiniai pagalbos į namus paslaugų gavėjai yra senyvo amžiaus asmenys ir suaugę neįgalūs asmenys. Didelė dalis paslaugų gavėjų yra vieniši. Pastebima, kad per praėjusius 5 metus pagalbos į namus paslaugų gavėjų skaičius vis auga. Pagalbos į namus paslaugų gavėjų skaičius 2017 m. lyginant su 2013 m. išaugo 35 proc.

7 diagrama. Paslaugų gavėjų skaičiaus kaita

Kupiškio socialinių paslaugų centro informacija

2017 m. pagalbos į namus paslaugas gavo 130 asmenų. Per 2016 m. dėl pagalbos į namus paslaugų gavimo kreipėsi 41 asmuo. Ne visų asmenų prašymai teikti socialinės priežiūros (pagalbos į namus) paslaugas yra patenkinami, kadangi besikreipiančiųjų dėl pagalbos į namus paslaugų skaičius nuolat auga, o pagal dabartinę mokėjimo už socialines paslaugas tvarką didžiąją dalį patiriamų išlaidų turi prisiimti Savivaldybė. Skiriant socialinės priežiūros (pagalbos į namus) ir dienos socialinės globos paslaugas pirmenybė paslaugoms gauti suteikiama vienišiams asmenims. 2018 m. sausio 1 d. 30 asmenų laukė socialinės priežiūros (pagalbos į namus) paslaugų.

Dienos socialinės globos asmens namuose paslaugos 2017 m. buvo suteiktos 32 neįgaliesiems, iš jų 7 asmenys gavo dienos socialinės globos paslaugas asmens namuose, o 25 asmenys gavo integralios pagalbos paslaugas, kurias sudaro socialinės globos ir slaugos paslaugos. Kupiškio socialinių paslaugų centras integralios pagalbos paslaugas pradėjo teikti nuo 2017 m. sausio mėn., kai pradėjo vykdyti Europos socialinio fondo agentūros finansuojamą projektą „Integralios pagalbos plėtra Kupiškio rajono savivaldybėje“, kuris skirtas darbingo amžiaus neįgaliesiems ir senyvo amžiaus asmenims su sunkia negalia. Integrali pagalba namuose – tai nuolatinė kompleksinė specialistų pagalba ir priežiūra dienos metu asmens namuose, kurias teikiant asmeniui tenkinami socialinės globos ir slaugos poreikiai, teikiama konsultacinė pagalba jų šeimos nariams. Šio projekto metu yra sukurtos dvi mobilios komandos, į kurių sudėtį be socialinių darbuotojų ir socialinių padėjėjų įeina sveikatos priežiūros specialistai: vienas slaugytojas, keturi slaugytojo padėjėjai ir vienas kineziterapeutas-masažuotojas. Integralios pagalbos paslaugos yra teikiamos iki 4,5 valandos per dieną. Per 2017 metus projekto rezultatas paslaugas suteikti 20 asmenų buvo pasiektas, socialinės globos ir slaugos namuose paslaugos buvo suteiktos 25 asmenims, o eilėje dėl šių paslaugų gavimo 2017 m. gruodžio 31 d. buvo įrašyti 5 asmenys.

Kupiškio socialinių paslaugų centre nuo 2016 m. kovo 1 d. pradėjo dirbti atestuoti socialiniai darbuotojai globėjų (rūpintojų) ir įtėvių parengimui. Atestuoti socialiniai darbuotojai per 2016 metus parengė 5 globėjus ir 1 globėjui teikė išvadą dėl galimybės globoti artimo giminaičio vaikus. Atestuotų socialinių darbuotojų parengti globėjai į savo šeimas paėmė globoti 10 nepilnamečių vaikų. Per 2017 m. Atestuoti socialiniai darbuotojai parengė 9 asmenis, kurie pareiškė norą tapti globėjais ir baigė globėjų ir įtėvių rengimo programą (GIMK), 7 asmenims parengė teigiamas išvadas ir 3 asmenims neigiamas išvadas dėl asmenų tinkamumo tapti globėjais (rūpintojais) ir įtėviais, dėl fizinio pasirengimo priimti vaiką laikinai svečiuotis. Atestuoti socialiniai darbuotojai per 2017 metus suteikė informavimo, konsultavimo paslaugas įstaigoje 13 kartų, kliento namuose – 18 kartų, telefonu – 31 kartą vaikus globojančioms šeimoms, besirengiantys tapti globėjais (rūpintojais) buvo konsultuoti įstaigoje 13 kartų, kliento namuose – 9 kartus, telefonu – 21

kartą ir el. paštu – 2 kartus.

2017 m. buvo nuolat vykdomas globėjų (rūpintojų) ir įtėvių paieškos, rengimo, atrankos ir pagalbos jiems teikimo viešinimas: laikraštyje „Kupiškėnų mintys“ buvo publikuoti 2 informaciniai straipsniai ir skelbimai apie globą, profesionalių globėjų paiešką, Kupiškio socialinių paslaugų centre vykdomus GIMK programos mokymus; išdalinti informaciniai lankstinukai (620 vnt.), plakatai (40 vnt.) ir atšvaitai (110 vnt.), vyko GIMK programos pristatymai ugdymo įstaigose, Šimonių, Alizavos ir Adomynės kaimų bendruomenėse, Kupiškio Kristaus žengimo į dangų bažnyčioje skaitytas pranešimas apie globą, organizuota šventė globėjams ir jų vaikams Kupiškio Jaunimo centre.

Atestuotos socialinės darbuotojos lankė esamas ir būsimas globėjų šeimas, teikė konsultavimo bei pagalbos paslaugas, organizavo esamiems ir būsimiems globėjams savitarpio paramos grupių susitikimus, kuriuose buvo pasidalinta gerąja patirtimi, praeitais sunkumais ir iššūkiais laukiančiais ateityje. Socialiniame tinkle „Facebook“ buvo sukurta paskyra „GIMK Kupiškis“, kurioje skelbiama informacija apie GIMK programos mokymus, proceso eigą, dalinamasi aktualiomis temomis apie globą (rūpybą), įvaikinimą, globėjų išgyvenimus ir tikromis istorijomis.

Kupiškio socialinių paslaugų centras 2017 metais kartu su įvairiais partneriais rengė ir įgyvendino Tėvystės ugdymo ir stiprinimo programą (toliau Programa) Kupiškio rajono šeimoms. Programa buvo rekomenduojama visoms šeimoms, auginančioms vaikus iki 18 metų. Programos tikslas – ugdyti ir stiprinti pozityvių santykių šeimoje kūrimo įgūdžius. Programą įgyvendino Kupiškio socialinių paslaugų centras, Kupiškio r. švietimo pagalbos tarnyba, VŠĮ Kupiškio rajono savivaldybės pirminės asmens sveikatos priežiūros centras, Rokiškio rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras, Kupiškio rajono savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyrius, Vaiko teisių apsaugos skyrius, Kupiškio rajono policijos komisariatas. Susitikimai su šeimomis įvyko Kupiškio mieste, Šimonių, Alizavos, Noriūnų, Kupiškio seniūnijose, Krizių centre.

Kupiškio socialinių paslaugų centro padalinyje Krizių centre 2017 m. socialinės paslaugos buvo suteiktos 121 asmeniui. Intensyvios krizių įveikimo pagalbos paslaugos suteiktos 5 asmenims, socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugos institucijoje – 18 asmenų, trumpalaikės socialinės globos paslaugos – 13 asmenų, organizuota švietėjiška veikla 20 asmenų ir suteiktos darbo su grupe paslaugos 4 asmenims. Krizių centro darbas organizuojamas komandiniu principu, bendradarbiaujant su kitų sričių specialistais (švietimo, sveikatos, teisėsaugos, vaiko teisių apsaugos, seniūnijų, Savivaldybės administracijos). Krizių centre nuo 2015 m. organizuojami įvairūs teminiai mokymai, seminarai socialinės rizikos šeimoms, šeimoms, auginančioms vaikus, seniūnijų socialiniams darbuotojams, socialiniams darbuotojams dirbantiems su socialinės rizikos šeimomis ir kitiems specialistams. Krizių centre dirba 1 socialinis darbuotojas, 1 socialinio darbuotojo padėjėjas, paslaugas teikia atvykstantys specialistai: užimtumo specialistas ir psichologas.

Informacija apie Kupiškio socialinių paslaugų centro Krizių centro padalinyje suteiktas paslaugas

16 lentelė

Eil. Nr.	Paslaugų rūšis		2016 m.		2017 m.		Paslaugų skyrimo priežastys
			Unikalių gavėjų skaičius	Paslaugų skaičius	Unikalių gavėjų skaičius	Paslaugų skaičius	
1	2		3	4	5	6	7
1.	Krizių centre suteiktos socialinės paslaugos, iš viso		188	4019	113	3676	
	Iš jų	1. Bendrosios socialinės paslaugos	26	150	68	459	Informavimo, konsultavimo, tarpininkavimo, atstovavimo, transporto organizavimo paslaugos
		2. Laikino apnakvindinimo/ apgyvendinimo paslaugos	-	-	1	1	Asmuo ar šeima neturi vietos laikinai prisiglausti
		3. Trumpalaikės socialinės globos paslaugos	17	2291	13	64	Neturi gyvenamojo būsto
		4. Intensyvios krizių įveikimo pagalbos	13	568	5	42	Netekus gyvenamojo būsto, smurto šeimoje atveju, alkoholio vartojimas, iššaukęs vaikų nepriežiūrą (socialinė rehabilitacija)
		5. Socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugos Krizių centre	11	420	18	403	Stokojant socialinių ir tėvystės įgūdžių, teikiamas tinkamos vaikų priežiūros ugdymas ir įtvirtinimas
		6. Apgyvendinimas nakvynės namuose ir krizių centruose	5	245	-	-	Neturi gyvenamojo būsto
		7. Psichosocialinės paslaugos	-	-	3	19	Smurto šeimoje atveju; emocinė įtampa, priklausomybių prevencija
		8. Organizuota švietėjiška veikla	65	195	20	42	Priklausomybių prevencija, socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas
		9. Darbo su grupe paslaugos	51	150	4	3	Tarpusavio bendravimas

							priklausomybių prevencijos ir kt. temomis
2.	Krizių centro suteiktos socialinės paslaugos, iš viso	18	52	8	20		
2.1	Išvykų į namus paslaugos	9	26	2	4		
Iš jų:	1. Bendrosios socialinės paslaugos	4	10	4	10		Informavimas, konsultavimas
	2. Socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugos	3	10	-	-		Priklausomybių prevencija, klientų konsultacijos įvairiais klausimais
	3. Intensyvios krizių įveikimo pagalbos paslaugos	2	6	2	6		Priklausomybių prevencija; smurtas šeimoje; emocinė įtampa
	4. Psichologo paslaugos	-	-				Priklausomybių prevencija, smurtas šeimoje, emocinė įtampa

Kupiškio socialinių paslaugų centro informacija

2017 m. Socialinės reabilitacijos paslaugų neįgaliesiems bendruomenėje projektams finansuoti buvo skirta 28 679 Eur iš valstybės biudžeto ir 5 736 Eur iš savivaldybės biudžeto. Šiuo metu rajone veikia 5 nevyriausybinių neįgaliųjų organizacijos, teikiančios socialinės reabilitacijos paslaugas neįgaliesiems asmenims ir jų šeimos nariams bei kitų socialinių grupių asmenims. Nevyriausybinių organizacijų klientams dažniausiai teikiamos informavimo, konsultavimo, tarpininkavimo ir atstovavimo, asmens higienos, socialinės reabilitacijos, socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo, transporto organizavimo, sociokultūrinės paslaugos.

Kupiškio rajono neįgaliųjų draugija, veikianti 28 metus, vienija 225 narius. Draugijoje dirba 6 darbuotojai, iš jų 4 – neįgalūs, taip pat paslaugas padeda teikti 7 savanoriai. 2017 m. draugija 158 asmenims suteikė 4332 socialines paslaugas. Buvo teikiamos kasdienės veiklos įgūdžių ugdymo ir palaikymo, asmens higienos, praktinės ir teorinės kasdienės namų ruošos žinių mokymo, sociokultūrinės (meno kolektyvas „Prie Kupos“), darbo terapijos (pynimas iš vytelių), asmeninio asistento paslaugos ne tik neįgaliesiems, bet ir kitiems Kupiškio miesto ir Kupiškio seniūnijos asmenims. Socialinių paslaugų ir dienos užimtumo centre organizuojama įvairi veikla neįgaliesiems, lavinami meniniai, sportiniai gebėjimai, kuriamos savipagalbos grupės, skatinama narių motyvacija dirbti ir įgyti išsilavinimą, teikiama pagalba neįgaliųjų šeimos nariams.

Kupiškio krašto žmonių su negalia sąjunga vienija 255 narius, turinčius įvairią negalią. Organizacijoje dirba 4 darbuotojai, 2 iš jų turi negalią, 1 asmuo dirbo savanorystės

pagrindais. Šios sąjungos įkurtame dienos centre 2017 m. 66 asmenims buvo suteiktos 3549 socialinės paslaugos. Kupiškio krašto žmonių su negalia sąjunga teikia savitvarkos, kasdienės veiklos įgūdžių palaikymo, mokymo sveikai gyventi bei asmeninio asistento paslaugas, padeda spręsti emocines problemas, vykdo užimtumą įvairiuose amatų būreliuose (mezgimo būrelis), pagaminti darbeliai pristatomi parodose, mugėse („Tau, Vilniau“, „Rudens saulutė“), meniniai gebėjimai lavinami menų terapijos būrelyje, kuriami etiudai, sceninės improvizacijos, teikiamos transporto organizavimo, aprūpinimo kompensacine technika paslaugos.

VšĮ Panevėžio ir Utenos regionų aklųjų centro Kupiškio skyrius 2017 m. vienijo 36 regėjimo negalią turinčių asmenis. Pagrindinę savo veiklą skyrius vykdo įsteigtame Dienos centre. Projekte dirbo 6 darbuotojai ir 2 savanoriai. Buvo suteiktos 427 paslaugos 20 asmenų. Įstaigoje organizuotos veiklos, kurios patenkina regos neįgaliųjų poreikius. Šio centro nariams teikiamos sociokultūrinės (meninių gebėjimų lavinimo teatro būrelyje „Akimirka“, vokalinio ansamblio „Rugiagėlė“), savarankiško gyvenimo įgūdžių ugdymo, palaikymo ir atkūrimo namų ruošoje paslaugos, asmeninio asistento pagalbos, asmens higienos, transporto organizavimo paslaugos. Atsižvelgiant į organizacijos klientų specifiškumą, teikiamos specialiosios paslaugos: palydovo, skaitovo, orientacijos ir mobilumo ugdymo, kompiuterinio raštingumo ugdymo, mokoma naudotis techninės pagalbos priemonėmis. Teikiant socialinės reabilitacijos paslaugas, projekto dalyviams didinamas regėjimo neįgaliųjų savarankiškumas ir užimtumas bei galimybės dalyvauti visuomeniniame gyvenime.

Lietuvos specialiosios kūrybos draugijos „Gubojė“ Kupiškio skyrius meninio, kūrybinio profilio veiklą vykdo nuo 2000 metų, vienija 28 narius. Organizacijoje dirba 3 darbuotojai, padeda 3 savanoriai. Iš viso per 2016 m. ši organizacija 24 asmenims suteikė 1132 paslaugas. Vaikams ir jaunuoliams su negalia buvo teiktos dienos užimtumo paslaugos, kurių metu projekto dalyviams vyko saviraiškos, kūrybiškumo lavinimo, buvo mokoma pažinti ir valdyti negalią ar ligą. Projekto metu dalyviai ugdė sveikos gyvensenos, netradicinių piešimo technikų, dekupažo pagrindų įgūdžius. Vaikai ir paaugliai dalyvavo konkursuose, sporto šventėse, įvairiose akcijose. Sunkią negalią turintiems ir negalintiems savarankiškai savimi pasirūpinti, teiktos asmeninio asistento paslaugos.

VšĮ Pagalbos ir informacijos šeimai tarnyba teikė įvairias socialines paslaugas protinės ir psichikos sutrikimų turintiems asmenims ir jų šeimos nariams. Šios tarnybos Kupiškio užimtumo kambaryje teikiamos savipagalbos grupių, sociokultūrinės paslaugos (piešimo užsiėmimai, parodėlės, muzikos terapija), kuriomis siekiama palengvinti neįgaliųjų integravimąsi į visuomenę, mokoma tapti savarankiškesniais. VšĮ Pagalbos ir informacijos šeimai tarnyba per 2017 m. suteikė 1264 paslaugas 19 asmenų. Projekte dirbo 3 asmenys, iš jų 1 neįgalus.

Neįgaliųjų nevyriausybinių organizacijų yra svarbūs Savivaldybės partneriai, užtikrinantys neįgaliųjų socialinę integraciją, teikiantys bendrąsias socialines paslaugas, kurių Savivaldybės biudžetinės įstaigos neteikia.

Be jau įvardintų NVO įstaigų, rajone veikia Panevėžio vyskupijos Kupiškio dekanato „Caritas“ ir laikinoji Kupiškio maltiečių grupė.

Kupiškio rajono savivaldybėje teikiančių socialinės reabilitacijos paslaugas neįgaliųjų nevyriausybinių organizacijų 2017 metų rodikliai

17 lentelė

Eil. Nr.	Organizacijos, įgyvendinančios projektą, pavadinimas	Neįgaliųjų dienos užimtumas			Asmeninio asistento pagalba			Užimtumas įvairiuose amatų būreliuose ir klubuose			Meninių gebėjimų lavinimas būreliuose, kolektyvuose, klubuose			Pagalba neįgaliųjų šeimoms
		Viso paslaugas gavo asmenų	Iš jų		Viso paslaugas gavo asmenų	Iš jų		Viso paslaugas gavo asmenų	Iš jų		Viso paslaugas gavo asmenų	Iš jų		Viso paslaugas gavo šeimoms narių
			suaugusių neįgaliųjų	neįgalių vaikų		suaugusių neįgaliųjų	neįgalių vaikų		suaugusių neįgaliųjų	neįgalių vaikų		suaugusių neįgaliųjų	neįgalių vaikų	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1.	Viešoji įstaiga Panevėžio ir Utenos regionų aklųjų centras	14	14	-	22	22	-	-	-	-	6	6	-	-
2.	Kupiškio rajono neįgaliųjų draugija	111	111	-	69	69	-	15	15	-	10	10	-	38
3.	Kupiškio krašto žmonių su negalia sąjunga	66	65	1	16	15	1	13	13	-	11	11	-	-
4.	Lietuvos specialiosios kūrybos draugijos „Gubojė“ Kupiškio skyrius	13	7	6	5	5	-	-	-	-	-	-	-	11
5.	Viešoji įstaiga Pagalbos ir informacijos šeimai tarnyba	14	14	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5

Socialinės paramos skyriaus informacija

Kupiškio rajono šv. Kazimiero vaikų globos namai 2014 m. gavo licenciją teikti institucinės socialinės globos paslaugas (trumpalaikes, ilgalaikes) be tėvų globos vaikams, socialinės rizikos vaikams. Vaikų globos namų paslaugų gavėjai – vaikai, kuriems nustatyta laikinoji ar nuolatinė globa (rūpyba), arba laikinai globos namuose apgyvendinti vaikai, kol bus

išspręstas jų grąžinimo tėvams arba globos (rūpybos) nustatymo klausimas. Į vaikų globos namus patenka vis daugiau vaikų, turinčių specialiųjų poreikių, kuriems reikalinga visokeriopa įvairių specialistų pagalba. 2015 m. į įstaigą atvyko 31 vaikas, iš jų 9 buvo apgyvendinti iki 3 dienų, 12 vaikų buvo nustatyta laikinoji globa, 6 – nuolatinė globa. 19 vaikų turėjo nustatytus specialiuosius poreikius: 9 vaikams buvo nustatyti dideli specialieji ugdymosi poreikiai, 10 – vidutiniai specialieji ugdymosi poreikiai. Per 2016 m. į įstaigą atvyko 28 vaikai, iš jų 12 buvo laikinai apgyvendinti iki 3 parų. 2017 m. sausio 1 d. duomenimis 25 vaikams buvo nustatyta laikinoji globa, 17 nuolatinė globa. 2017 m. sausio 1 d. įstaigoje gyveno 42 vaikai šeimynų tipo kambariuose. Per 2017 metus ilgalaikės socialinės globos paslaugos teiktos 37 vaikams, trumpalaikės socialinės globos paslaugos teiktos 19 vaikų. Vaikų globos namuose per 2017 m. buvo laikinai apgyvendinti (iki 3 parų) 8 vaikai, iš jų 5 vaikams buvo nustatytas neįgalumas dėl psichikos sutrikimų, 1 vaikui neįgalumas buvo diagnozuotas dėl judėjimo negalios, 1 vaikui – dėl epilepsijos ir 1 vaikui – dėl epilepsijos ir protinio atsilikimo. 13 vaikų mokėsi pagal pritaikytas bendrojo ugdymo programas, 8 – pagal individualizuotas specialiojo ugdymo programas.

Vaikų institucinės globos rodikliai

18 lentelė

Laiko- tarpis	Globojamų vaikų skaičius		Atvyko	Nuolatinė globa (rūpyba)	Laikinoji globa (rūpyba)	Grąžinta į šeimą	Pakeistas globėjas	Išvyko dėl pilna- me- tystės
	metų pr.	metų pab.						
2014 m.	-	20	33	16	4	31	-	1
2015 m.	20	30	31	6	12	19	3	2
2016 m.	33	41	28	2	16	14	-	2
2017 m.	42	40	22	15	14	9	3	3

Kupiškio rajono šv. Kazimiero vaikų globos namų informacija

Kupiškio rajono savivaldybėje yra įsteigtos 2 vaikus globojančios šeimynos – Aldonos ir Antano Jatužių šeimyna ir Liolės Anikevičienės šeimyna. Šeimynų teikiamos socialinės globos paslaugos yra ekonomiškai naudingesnės ir kokybiškesnės palyginus su socialinės globos paslaugomis vaikų globos namuose, nes globojamiems vaikams sudaromos sąlygos, artimos šeimoje gyvenančių vaikų sąlygoms, mažėja vaikų socialinės atskirties rizika, vaikai geriau parengiami savarankiškam gyvenimui.

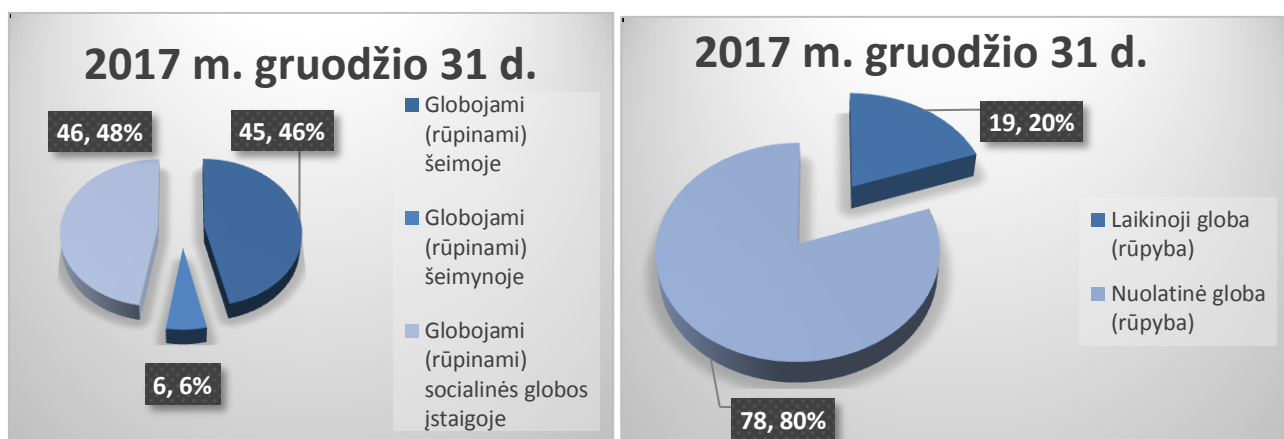
Aldonos ir Antano Jatužių šeimyna nuo 2014 m. turi licenciją teikti institucines ilgalaikės, trumpalaikės socialinės globos paslaugas be tėvų globos vaikams, socialinės rizikos vaikams. 2015 m. šeimynoje paslaugos buvo suteiktos 5 vaikams, 2016 metais šeimynoje gyveno 3 vaikai, 2017 m. – 2 vaikai, o 2018 m. sausio 1 d. šeimynoje gyveno 1 vaikas, šiam vaikui sulaukus 18 metų, Aldonos ir Antano šeimyna likviduosis ir baigs savo veiklą.

Liolės Anikevičienės šeimyna nuo 2014 m. turi licenciją teikti institucines ilgalaikės, trumpalaikės socialinės globos paslaugas be tėvų globos vaikams, socialinės rizikos vaikams. 2017 m. sausio 1 d. šeimyna teikė ilgalaikės (trumpalaikės) socialinės globos paslaugas 6 be tėvų globos likusiems vaikams, iš jų 3 vaikams su negalia. 2018 m. sausio 1 d. šioje šeimynoje gyveno 5 vaikai.

2018 m. sausio 1 d. Kupiškio rajono savivaldybėje buvo 97 globojami (rūpinami) vaikai, 19 vaikų buvo nustatyta laikinoji globa (rūpyba), 78 – nuolatinė globa (rūpyba). 45 vaikai augo globojami šeimoje, 6 – šeimynose, 46 – socialinės globos įstaigoje. 2017 metais 14 vaikų buvo nustatyta laikinoji globa (rūpyba) šeimoje tėvų prašymu dėl tėvų išvykimo iš Lietuvos Respublikos (9, 10 diagramos).

9 diagrama. Globojamų (rūpinamų) vaikų skaičius

10 diagrama. Vaikų globa (rūpyba)

Kupiškio rajono savivaldybės administracijos Vaiko teisių apsaugos skyriaus informacija

Vaikų globa (rūpyba) 2015 – 2017 metais

19 lentelė

Eil. Nr.	Rodikliai Laikotarpio pabaigoje 2017-12-31	2015 m.	2016 m.	2017 m.	Pokytis + - lyginant su praėjusiais metais
1.	Nustatyta vaiko globa (rūpyba)	91	107	97	-10
2.	Vaiko globa (rūpyba) nustatyta šeimoje	49	51	45	-6
3.	Vaiko globa (rūpyba) nustatyta šeimynose	9	8	6	-2
4.	Vaiko globa (rūpyba) nustatyta socialinės globos įstaigoje	33	48	46	-2
5.	Laikinoji globa (rūpyba)	11	14	14	0

	nustatyta tėvų prašymu				
6.	Nustatyta laikinoji globa (rūpyba)	20	40	19	-21
7.	Nustatyta nuolatinė globa (rūpyba)	71	67	78	+11

Kupiškio rajono savivaldybės administracijos Vaiko teisių apsaugos skyriaus informacija

Alternatyvias socialinei globai socialines ir ugdymo paslaugas socialinės rizikos vaikams ir jų šeimoms teikia **VŠĮ Kupiškio vaikų dienos centras** Kupiškio mieste, Adomynės kaime, Noriūnų kaime ir Subačiaus mieste. Čia vaikai iš socialinės rizikos šeimų, daugiavaikių šeimų renkasi po pamokų, jie papildomai ugdomi, maitinami, organizuojamas vaikų laisvalaikis, ugdomi socialiniai įgūdžiai. 2018 m. sausio 1 d. šiame centre socialinės paslaugos buvo teikiamos 60 vaikų iš 37 socialinės rizikos, socialiai remtinų bei psichologinių, socialinių ir kitokių problemų turinčių šeimų. Kupiškio rajone vien tik socialinės rizikos šeimose 2018 m. sausio 1 d. duomenimis augo 336 vaikai, todėl šio dienos centro teikiamų paslaugų nepakanka. Plečiant bendruomenines socialines paslaugas, tikslinga plėtoti vaikų dienos centrų kūrimą. Dienos užimtumo socialines paslaugas gauna tik dalis socialinės rizikos šeimų vaikų. Šių paslaugų tinklo aprėptis turėtų būti didesnė. Svarbu užtikrinti šių paslaugų teikimo teritorinį tolygumą skatinant plėsti paslaugas seniūnijose.

Kupiškio rajono savivaldybėje nuo 2017 metų buvo pradėtas vykdyti projektas „Kompleksinių paslaugų šeimai teikimas Kupiškio rajono savivaldybėje“. Šį projektą parengė Savivaldybės administracijos Kultūros, švietimo ir sporto skyrius ir vykdo kartu su VŠĮ Kupiškio vaikų dienos centru. Projekto tikslas – įgalinti Kupiškio rajono savivaldybėje gyvenančias šeimas ir (ar) asmenis tinkamai veikti krizinėse situacijose, susijusiose su emocinių, socialinių, vaikų ugdymo, saviraiškos poreikių tenkinimu bei tarpusavio santykiais, sudarant sąlygas gauti kokybiškas kompleksines paslaugas. Projekto metu Kupiškio r. Adomynės mokykloje-daugiafunkciame centre, Kupiškio r. Antašavos mokykloje-daugiafunkciame centre bei Kupiškio r. Rudilių Jono Laužiko universaliame daugiafunkciame centre duris atverė Bendruomeniniai šeimos namai. Juose buvo organizuojamos ir koordinuojamos paslaugos šeimai, teikiamos tikslinės grupės informavimo, konsultavimo, šeimos įgūdžių ugdymo bei sociokultūrinės paslaugos, psichosocialinė pagalba, organizuojami pozityvios tėvystės mokymai. Projekto metu buvo užtikrinamas projekto veiklų dalyvių, neturinčių galimybių pasinaudoti viešuoju ar privačiu transportu, pavėžėjimas bei pagal poreikį teikiama veiklose dalyvaujančių asmenų vaikų priežiūros paslauga. Buvo planuojama, kad projekto metu kompleksinės paslaugos bus suteiktos 200 unikalių asmenų. Projekto metu 2017 metais suteiktos paslaugos visuose Bendruomeniniuose šeimos namuose: paslaugų šeimai teikimo organizavimas ir koordinavimas užtikrinant „vieno langelio“ principą – 362 asmenims; psichosocialinė pagalba (individualios ir grupinės šeimos konsultacijos) – 192 asmenims; šeimos

įgūdžių ugdymas ir sociokultūrinės paslaugos (bendruomeniniuose šeimos namuose vyksta vaikų klubų ir tėvų klubų veikla) – 300 asmenų. 2017 m. III ketvirtyje vyko savaitgalio stovykla šeimoms, kurioje dalyvavo 41 asmuo, vyko vasaros stovykla šeimoms, kurioje dalyvavo 50 asmenų. Šeimos finansų planavimo ir valdymo mokymuose dalyvavo 67 asmenys, šeimos teisės mokymuose – 68 asmenys, bendravimo šeimoje ir konfliktų valdymo mokymuose – 66 asmenys, sveikos gyvensenos mokymuose – 69 asmenys, vaikų priežiūros paslauga pasinaudojo 22 paslaugų gavėjai.

2018 m. planuojama tęsti šių kompleksinių paslaugų teikimą: paslaugų šeimai teikimą ir koordinavimą užtikrinant „vieno langelio“ principą, šeimos įgūdžių ugdymą ir sociokultūrinės paslaugas bendruomeniniuose šeimos namuose vykdant vaikų klubų ir tėvų klubų veiklą. Numatoma rengti savaitgalio šeimų stovyklas ir vasaros stovyklą šeimoms. Psichosocialinę pagalbą (individualias ir grupines šeimos konsultacijas) teiks 2 psichologės, bus vykdomi pozityvios tėvystės mokymai, pagal poreikį vaikų priežiūros paslauga. 2018 metais numatomas projekte dalyvių skaičius – 100 asmenų.

Kupiškio rajono savivaldybės taryba 2013 m. balandžio mėnesį patvirtino Įpareigojimo išklausyti bendravimo su vaikais tobulinimo kursus vykdymo tvarkos aprašą, kuriuo remiantis tėvus, tėvius (globėjus, rūpintojus), kuriuos teismas nubaudė už administracinius teisės pažeidimus, susijusius su vaiko nepriežiūra ir pan., įpareigojo išklausyti specialius kursus, kurių tikslas – suteikti tėvams žinių apie pozityvią tėvystę, stiprinti jų socialinius ir bendravimo su vaikais įgūdžius. Kursus rengia, organizuoja ir vykdo Kupiškio r. švietimo pagalbos tarnyba. 2014 metais bendravimo su vaikais tobulinimo kursus teismo įpareigotiems asmenims Kupiškio r. švietimo pagalbos tarnyba surengė 3 kartus, užsiėmimai truko po 20 valandų, iš viso dalyvavo 11 asmenų. Per 2015 m. Kupiškio r. švietimo pagalbos tarnyba bendravimo su vaikais tobulinimo kursus organizavo 2 kartus, kuriuose dalyvavo 4 teismo įpareigoti asmenys. 2016 m. buvo organizuoti bendravimo su vaikais tobulinimo kursai 5 asmenims, tačiau kursus išklausė tik 2 teismo įpareigoti asmenys. 2017 metais teismas nubaudė už administracinius teisės pažeidimus, susijusius su vaiko nepriežiūra ir įpareigojo išklausyti specialius kursus 4 asmenis.

7. Socialinių darbuotojų ir socialinių darbuotojų padėjėjų skaičius Savivaldybėje 2018-01-01

Eil. Nr.	Įstaigos	Socialinių darbuotojų skaičius, iš viso	Socialinių darbuotojų, finansuojamų iš valstybės biudžeto, skaičius	Socialinių darbuotojų padėjėjų skaičius
1.	Savivaldybės socialinių paslaugų įstaigose:			
1.1.	Biudžetinėse įstaigose : <i>Kupiškio socialinių paslaugų</i>			

	<i>centre Kupiškio rajono šv. Kazimiero vaikų globos namuose</i>	22 4	14 -	40 12
1.2.	Viešosiose įstaigose:	-	-	-
2.	Savivaldybės administracijoje: <i>Socialinės paramos skyriuje seniūnijose</i>	1 6	- -	- -
	Iš viso:	33	14	52

Savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyriuje dirba 1, o seniūnijose – 6 socialiniai darbuotojai, šis darbuotojų skaičius atitinka pareigybių skaičių. Kupiškio socialinių paslaugų centre dirba 21 socialinis darbuotojas (13 iš jų dirba su socialinės rizikos šeimomis ir vaikais ir jų atlyginimai finansuojami iš valstybės biudžeto lėšų). 2018 m. sausio 1 d. Kupiškio socialinių paslaugų centre buvo 1 laisva socialinio darbuotojo pareigybė. Kupiškio rajone socialines paslaugas teikia 52 socialinio darbuotojo padėjėjai, iš jų 33 – Kupiškio socialinių paslaugų centro bendrųjų ir specialiųjų socialinių paslaugų padalinyje, 33 socialinio darbuotojo padėjėjai užima 26 pareigybės, kadangi yra darbuotojų, kurie dirba ne visą darbo laiką, 7 iš jų atlyginimai finansuojami iš valstybės biudžeto lėšų, kadangi jie teikia paslaugas asmenims su sunkia negalia. 7 socialinio darbuotojo padėjėjai dirba Kupiškio socialinių paslaugų centro stacionarių socialinių paslaugų padalinyje, jie užima 6,75 pareigybės, iš kurių 3,2 pareigybės finansuojamos iš valstybės biudžeto. 4 socialiniai darbuotojai, 5 socialiniai pedagogai ir 12 socialinio darbuotojo padėjėjų paslaugas teikia Kupiškio rajono šv. Kazimiero vaikų globos namuose.

8. Ankstesnių metų socialinių paslaugų plano įgyvendinimo rezultatų trumpa apžvalga

1 tikslas Plėtoti nestacionarias socialines paslaugas				
Uždaviniai	Priemonės	Atsakingi vykdytojai	Buvo laukiamas rezultatas	Pasiektas rezultatas
1	2	4	5	
1.1. Užtikrinti bendrųjų socialinių paslaugų teikimą rajono gyventojams bendradarbiaujant	1.1.1. Finansuoti transporto organizavimo paslaugas	Kupiškio socialinių paslaugų centras	Transporto paslaugos bus suteiktos 220 asmenų	Transporto paslaugos buvo suteiktos 338 asmenims
	1.1.2. Finansuoti maisto iš	Savivaldybės administracija	Paramą maisto produktais gaus	Paramą maisto produktais gavo

su nevyriausybinėmis organizacijomis	intervencinių atsargų transporto išlaidas		2500 asmenų	1826 asmenys
	1.1.3. Finansuoti asmeninės higienos ir priežiūros organizavimo paslaugas	Kupiškio socialinių paslaugų centras	Paslaugos bus suteiktos 420 asmenų	Paslaugos buvo suteiktos 363 asmenims pagal poreikį
	1.1.4. Finansuoti nevyriausybinių neįgaliųjų organizacijų socialinės reabilitacijos paslaugų neįgaliesiems bendruomenėje projektus	Nevyriausybinių neįgaliųjų organizacijos	Paslaugos bus suteiktos 290 asmenų	Paslaugos buvo suteiktos 292 asmenims
	1.1.5. Finansuoti nevyriausybinių neįgaliųjų organizacijų socialinės integracijos per kūno kultūrą ir sportą projektus	Nevyriausybinių neįgaliųjų organizacijos	Paslaugos bus suteiktos 16 asmenų	Paslaugos buvo suteiktos 66 asmenims
	1.1.6. Skirti dalinį finansavimą VšĮ Vaikų dienos centrui	Savivaldybės administracija	Paslaugas gaus 90 vaikų	Paslaugas gavo 60 vaikų
1.2. Organizuoti pagalbos namuose paslaugas pagyvenusiems ir neįgaliesiems asmenims	1.2.1. Teikti bendrąsias ir specialiąsias socialines paslaugas – pagalbą į namus	Kupiškio socialinių paslaugų centras	Pagalbos į namus paslaugos bus suteiktos 120 asmenų	Pagalbos į namus paslaugos buvo suteiktos 130 asmenų
1.3. Teikti sunkią negalią turinčių asmenų poreikius atitinkančias dienos globos paslaugas asmens namuose	1.3.1. Teikti specialiąsias socialines paslaugas – dienos socialinę globą asmens namuose	Kupiškio socialinių paslaugų centras	Dienos socialinės globos paslaugos asmens namuose bus suteiktos 10 asmenų	Dienos socialinės globos paslaugos asmens namuose buvo suteiktos 25 asmenims
	1.3.2. Teikti integralias asmens namuose paslaugas (slaugos ir dienos	Kupiškio socialinių paslaugų centras	Integralios paslaugos bus suteiktos 16 asmenų jų	Integralios paslaugos buvo suteiktos 25 asmenims jų

	socialinės globos)		namuose	namuose
1.4. Teikti gyventojų poreikius atitinkančias bendrąsias bei socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugas socialinės rizikos šeimoms ir jose augantiems vaikams	1.4.1. Teikti bendrąsias ir specialiąsias socialines paslaugas – socialinių įgūdžių ugdymą ir palaikymą	Kupiškio socialinių paslaugų centras	Kokybiškas socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugas gaus 150 socialinės rizikos šeimų ir 360 jose augančių vaikų, sumažės socialinės globos poreikis socialinės rizikos šeimų vaikams, teikiamos paslaugos padės palaikyti ir atstatyti savarankiškumą įvairias visuomeniniame ir šeimos gyvenime reikalingas funkcijas	Socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugas gavo 171 socialinės rizikos šeima ir 360 jose augančių vaikų.
1.5. Užtikrinti paslaugų prieinamumą vaikų globojančioms šeimoms, globėjams (rūpintojams), tėvams ir šeimynų dalyviams ar besirengiantiems jais tapti asmenims	1.5.1. Teikti globėjų (rūpintojų) ir tėvių paieškos, rengimo, atrankos konsultavimo ir pagalbos jiems paslaugas	Kupiškio socialinių paslaugų centras	Pagal poreikį paslaugas gaus vaikus globojančios šeimos, bus konsultuojami asmenys, besirengiantys tapti globėjais (rūpintojais)	Informavimo, konsultavimo paslaugos buvo suteiktos įstaigoje – 13 kartų, kliento namuose – 18 kartų, telefonu – 31 kartą vaikus globojančioms šeimoms, buvo konsultuojami asmenys, besirengiantys tapti globėjais (rūpintojais) įstaigoje – 13 kartų, kliento namuose – 9 kartus, telefonu – 21 kartą ir el. paštu – 2 kartus.
1.6. Plėsti	16.1. Teikti	VšĮ Vaikų dienos	3 bendruome-	3 bendruome-

šeimoms socialinių paslaugų teikimą	kompleksines paslaugas šeimoms	centras Savivaldybės administracija	niniuose šeimos namuose (Adomynės, Antašavos ir Rudilių) kompleksines paslaugas (psichosocialinė pagalba, pozityvios tėvystės mokymai, šeimos įgūdžių ugdymas ir sociokultūrinės paslaugos) gaus 100 šeimų	niniuose šeimos namuose (Adomynės, Antašavos ir Rudilių) kompleksines paslaugas (psichosocialinė pagalba, pozityvios tėvystės mokymai, šeimos įgūdžių ugdymas ir sociokultūrinės paslaugos) gavo 362 asmenys
1.7. Vykdyti Nacionalinę neįgaliųjų socialinę integraciją	1.7.1. Pritaikyti būstą ir gyvenamąją aplinką neįgaliesiems	Savivaldybės administracija	Būstas ir gyvenamoji aplinka bus pritaikyta 8 neįgaliesiems	Būstas ir gyvenamoji aplinka buvo pritaikyti 11 neįgaliųjų.

2 tikslas Užtikrinti socialinės globos paslaugų teikimą senyvo amžiaus asmenims ir neįgaliesiems				
Uždaviniai	Priemonės	Atsakingi vykdytojai	Laukiamas rezultatas	Pasiektas rezultatas
1	2	3	4	5
2.1. Užtikrinti kokybišką socialinės globos institucijoje teikimą senyvo amžiaus ir neįgaliesiems asmenims	2.1.1. Socialines paslaugas teikti stacionarioje socialinės globos įstaigoje (Kupiškio socialinių paslaugų centro Stacionarių socialinių paslaugų padalinyje) 2.1.2. Finansuoti socialinės globos (trumpalaikės, ilgalaikės) paslaugų teikimą kitų savivaldybių ir LR socialinės apsaugos ir darbo ministerijos	Kupiškio socialinių paslaugų centras Savivaldybės administracija, kitų savivaldybių ir LR socialinės apsaugos ir darbo ministerijos	Kokybiškas socialinės globos paslaugas gaus 30 senyvo amžiaus ir neįgalių asmenų Socialinės globos paslaugas gaus 45 suaugę ir senyvo amžiaus asmenys su negalia	Kokybiškas socialinės globos paslaugas gavo 37 senyvo amžiaus ir neįgalūs asmenys Socialinės globos paslaugas gavo 65 suaugę ir senyvo amžiaus asmenys su negalia

	pavaldumo globos įstaigoms	pavaldumo socialinės globos įstaigos		
--	----------------------------	--------------------------------------	--	--

3 tikslas**Užtikrinti socialinės globos paslaugų teikimą be tėvų globos likusiems vaikams**

Uždaviniai	Priemonės	Atsakingi vykdytojai	Buvo laukiamas rezultatas	Pasiektas rezultatas
1	2	3	4	5
3.1. Užtikrinti kokybišką socialinės globos institucijoje be tėvų globos likusiems vaikams paslaugų teikimą	3.1.1. Socialines paslaugas teikti stacionarioje socialinės globos įstaigoje (Kupiškio rajono šv. Kazimiero vaikų globos namuose)	Kupiškio rajono šv. Kazimiero vaikų globos namai	Socialinės globos paslaugos bus teikiamos šeimyniniu principu – 4 šeimynose gyvens 32 vaikai	Socialinės globos paslaugos buvo teikiamos šeimyniniu principu – 4 šeimynose gyveno 37 vaikai
	3.1.2. Socialines paslaugas teikti kitose stacionariose socialinės globos įstaigose	Savivaldybės administracija, kitų savivaldybių ir LR socialinės apsaugos ir darbo ministerijos pavaldumo socialinės globos įstaigos kūdikiams ir vaikams su negalia	Socialinės globos paslaugas gaus 3 vaikai	Socialinės globos paslaugas gavo 5 vaikai
	3.1.3. Socialines paslaugas teikti šeimynose	Aldonos ir Antano Jatužių šeimyna, Liolės Anikevičienės šeimyna	Šeimynose gyvens 8 vaikai	Šeimynose gyveno 8 vaikai

4 tikslas**Plėtoti socialines paslaugas socialinės rizikos asmenims ir šeimoms**

Uždaviniai	Priemonės	Atsakingi vykdytojai	Buvo laukiamas rezultatas	Pasiekti rezultatai
1	2	3	4	5
4.1. Užtikrinti socialinės rizikos	4.1.1. Finansuoti bendrąsias ir	Savivaldybės administracija,	Bus teikiama skubi pagalba ir	Buvo teikiama skubi pagalba ir

asmenims socialinių paslaugų teikimą	specialiąsias (intensyvios krizių įveikimo pagalbos, laikino apnakvindinimo, trumpalaikės socialinės globos) paslaugas	Kupiškio socialinių paslaugų centro padalinys Krizių centras	laikinas prieglobstis, trumpalaikė socialinė globa krizių atvejais 15 asmenų, 10 asmenų dalyvaus mokymuose smurto prevencijos tema, 12 suaugusiems socialinės rizikos asmenims bus suteiktos socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugos, 20 asmenų, turinčių priklausomybę alkoholiui, bus konsultuojami dėl gydymo, 20 asmenų bus ugdomi socialiniai įgūdžiai.	laikinas prieglobstis, trumpalaikė socialinė globa krizių atvejais 13 asmenų, 20 asmenų dalyvavo mokymuose smurto prevencijos tema, 18 suaugusių socialinės rizikos asmenų buvo suteiktos socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugos, 20 asmenų, turinčių priklausomybę alkoholiui, buvo konsultuojami dėl gydymo, 20 asmenų buvo ugdomi socialiniai įgūdžiai.
4.2. Užtikrinti socialinę paramą mažas pajamas gaunantiems asmenims	4.2.1. Organizuoti maitinimą mažas pajamas gaunantiems asmenims	Savivaldybės administracija, Kupiškio socialinių paslaugų centras	Socialinės paslaugos bus teikiamos 11 mažas pajamas gaunantiems asmenų	Socialinės paslaugos buvo teikiamos 21 mažas pajamas gaunančiam asmeniui

Dauguma numatytų tikslų ir numatytos socialinių paslaugų apimtys Kupiškio rajono savivaldybėje per 2017 m. buvo įgyvendintos. Socialines paslaugas teikė Kupiškio rajono savivaldybės biudžetinių socialinių paslaugų įstaigų ir nevyriausybinių organizacijų darbuotojai.

Pagrindiniai Kupiškio socialinių paslaugų centro paslaugų gavėjai buvo neįgalūs, senyvo amžiaus asmenys, kuriems buvo teikiamos pagalbos į namus, dienos socialinės globos asmens namuose, transporto, asmeninės higienos ir priežiūros organizavimo paslaugos, ir socialinės rizikos šeimos, gavusios socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo, sociokultūrines bei kitas bendrąsias socialines paslaugas. Transporto, asmeninės higienos ir priežiūros paslaugų organizavimo, aprūpinimo būtiniausiais drabužiais ir avalyne paslaugos teiktos socialinės rizikos suaugusiems asmenims. Atestuoti socialiniai darbuotojai rengė globėjų šeimas globoti vaikus, teikė informavimo ir konsultavimo paslaugas jau vaikus globojančioms šeimoms.

I socialinių paslaugų teikimą buvo įtrauktos ir nevyriausybines organizacijos, jos teikė įvairias bendrąsias socialines paslaugas rajono neįgaliesiems. Kupiškio rajono neįgaliųjų draugijos teikiamas paslaugas neįgaliesiems iš dalies finansavo Savivaldybė.

III SKYRIUS UŽDAVINIAI IR PRIEMONIŲ PLANAS

9. Prioritetinės socialinių paslaugų plėtros kryptys

Planuojamam laikotarpiui numatomos **prioritetinės žmonių socialinės grupės**, kurioms reikalinga teikti ar plėsti socialines paslaugas:

- Be tėvų globos likę vaikai
- Vaikus globojančios šeimos
- Socialinės rizikos šeimos ir jų vaikai
- Šeimos, auginančios vaikus
- Senyvo amžiaus asmenys
- Neįgalieji

Numatomos **prioritetinės socialinės paslaugos**:

- Ilgalaikės (trumpalaikės) socialinės globos paslaugų teikimas be tėvų globos likusiems vaikams (bendruomeniniuose vaikų globos namuose, profesionalių globėjų šeimose)
 - Pagalba globėjams (rūpintojams) ir įvaikintojams
- Socialinės priežiūros paslaugos socialinės rizikos šeimoms ir jose augantiems vaikams.
- Kompleksinės paslaugos šeimoms, auginančioms vaikus
- Socialinės priežiūros (pagalbos į namus paslaugos)
- Integralios pagalbos paslaugos
- Dienos socialinė globa asmens namuose
- Socialinės priežiūros (savarankiško gyvenimo namuose)
- Ilgalaikės (trumpalaikės) socialinės globos paslaugų senyvo amžiaus ir suaugusiems asmenims su negalia teikimas institucijoje

10. 2018 metų priemonių planas

1 tikslas Plėtoti nestacionarias socialines paslaugas				
Uždaviniai	Priemonės	Lėšos, finansavimo šaltiniai	Atsakingi vykdytojai	Laukiamas rezultatas
1	2	3	4	5
1.1. Užtikrinti bendrųjų	1.1.1. Finansuoti transporto organizavimo	1800 Eur Savivaldybės	Kupiškio socialinių paslaugų centras	Transporto paslaugos bus

socialinių paslaugų teikimą rajono gyventojams bendradarbiaujant su nevyriausybiniėmis organizacijomis	paslaugas	biudžeto lėšos		suteiktos 300 asmenų
	1.1.2. Finansuoti maisto iš intervencinių atsargų transporto išlaidas	0 Eur Savivaldybės biudžeto lėšos	Savivaldybės administracija	Paramą maisto produktais gaus 2000 asmenų
	1.1.3. Finansuoti asmeninės higienos ir priežiūros organizavimo paslaugas	9920 Eur Savivaldybės biudžeto lėšos	Kupiškio socialinių paslaugų centras	Paslaugos bus suteiktos 360 asmenų
	1.1.4. Finansuoti nevyriausybinių neįgaliųjų organizacijų socialinės reabilitacijos paslaugų neįgaliesiems bendruomenėje projektus	6148 Eur Savivaldybės biudžeto lėšos; 30736 Eur valstybės biudžeto lėšos	Nevyriausybinių neįgaliųjų organizacijos	Paslaugos bus suteiktos 247 asmenims
	1.1.5. Finansuoti nevyriausybinių neįgaliųjų organizacijų socialinės integracijos per kūno kultūrą ir sportą projektus	500 Eur Savivaldybės biudžeto lėšos; 1986 Eur valstybės biudžeto lėšos	Nevyriausybinių neįgaliųjų organizacijos	Paslaugos bus suteiktos 60 asmenų
	1.1.6. Skirti dalinį finansavimą VšĮ Vaikų dienos centrui	76000 Eur Savivaldybės biudžeto lėšos	Savivaldybės administracija	Paslaugas gaus 60 vaikų
1.2. Organizuoti pagalbos namuose paslaugas pagyvenusiems ir neįgaliesiems asmenims	1.2.1. Teikti bendrąsias ir specialiąsias socialines paslaugas – pagalbą į namus	195600 Eur Savivaldybės biudžeto lėšos; 17520 Eur biudžetinių įstaigų pajamų įmokų lėšos	Kupiškio socialinių paslaugų centras	Pagalbos į namus paslaugos bus suteiktos 130 asmenų
1.3. Teikti sunkią negalią turinčių asmenų poreikius atitinkančias dienos globos paslaugas asmens namuose	1.3.1. Teikti specialiąsias socialines paslaugas – dienos socialinę globą asmens namuose	108430 Eur iš valstybės biudžeto specialiųjų tikslinių dotacijų	Kupiškio socialinių paslaugų centras	Dienos socialinės globos paslaugos asmens namuose bus suteiktos 25 asmenų

	1.3.2. Teikti integralias asmens namuose paslaugas (slaugos ir dienos socialinės globos)	156000 Eur iš ES lėšų	Kupiškio socialinių paslaugų centras	Integralios paslaugos bus suteiktos 25 asmenų jų namuose
1.4. Teikti gyventojų poreikius atitinkančias bendrąsias bei socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugas socialinės rizikos šeimoms ir jose augantiems vaikams	1.4.1. Teikti bendrąsias ir specialiąsias socialines paslaugas – socialinių įgūdžių ugdymą ir palaikymą	205700 Eur per metus iš valstybės biudžeto specialiosios tikslinės dotacijos; 9000 Eur iš Savivaldybės biudžeto	Kupiškio socialinių paslaugų centras	Kokybiškas socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugas gaus 160 socialinės rizikos šeimų ir 360 jose augančių vaikų, sumažės socialinės globos poreikis socialinės rizikos šeimų vaikams, teikiamos paslaugos padės palaikyti ir atstatyti savarankiškumą įvairias visuomeniniame ir šeimos gyvenime reikalingas funkcijas
1.5. Užtikrinti paslaugų prieinamumą vaikus globojančioms šeimoms, globėjams (rūpintojams), tėvams ir šeimynų dalyviams ar besirengiantiems jais tapti asmenims	1.5.1. Teikti globėjų (rūpintojų) ir tėvių paieškos, rengimo, atrankos konsultavimo ir pagalbos jiems paslaugas	19900 Eur Savivaldybės biudžeto lėšos	Kupiškio socialinių paslaugų centras	Pagal poreikį paslaugas gaus vaikus globojančios šeimos, bus konsultuojami asmenys, besirengiantys tapti globėjais (rūpintojais)
1.6. Plėsti šeimoms socialinių paslaugų teikimą	16.1. Teikti kompleksines paslaugas šeimoms	37877 Eur iš ES lėšų	VšĮ Vaikų dienos centras	3 bendruomeniniuose šeimos namuose (Adomynės, Antašavos ir

1.7. Teikti socialinės priežiūros paslaugas senyvo amžiaus asmenims ir neįgaliesiems	17.1. Teikti socialinės priežiūros paslaugas savarankiško gyvenimo namuose	25660 Eur Savivaldybės biudžeto lėšos	Savivaldybės administracija	Rudilių) kompleksines paslaugas (psichosocialinė pagalba, pozityvios tėvystės mokymai, šeimos įgūdžių ugdymas ir sociokultūrinės paslaugos) gaus 100 šeimų
			Kupiškio socialinių paslaugų centras	Namų aplinkos sąlygomis reikalingos paslaugos bus teikiamos 10 asmenų, kuriems nereikia nuolatinės, intensyvios priežiūros
1.8. Vykdyti Nacionalinę neįgaliųjų socialinę integraciją	1.8.1. Pritaikyti būstą ir gyvenamąją aplinką neįgaliesiems	14600 Eur Savivaldybės biudžeto lėšos	Savivaldybės administracija	Būstas ir gyvenamoji aplinka bus pritaikyta 5 neįgaliesiems

2 tikslas**Užtikrinti socialinės globos paslaugų teikimą senyvo amžiaus asmenims ir neįgaliesiems**

Uždaviniai	Priemonės	Lėšos, finansavimo šaltiniai	Atsakingi vykdytojai	Laukiamas rezultatas
1	2	3	4	5
2.1. Užtikrinti kokybišką socialinės globos institucijoje teikimą senyvo amžiaus ir neįgaliesiems asmenims	2.1.1. Socialines paslaugas teikti stacionarioje socialinės globos įstaigoje (Kupiškio socialinių paslaugų centro Stacionarių socialinių paslaugų padalinyje)	153850 Eur iš Savivaldybės biudžeto; 78003 Eur biudžetinių įstaigų pajamų įmokų lėšos	Kupiškio socialinių paslaugų centras	Kokybiškas socialinės globos paslaugas gaus 37 senyvo amžiaus ir neįgalių asmenų
	2.1.2. Finansuoti socialinės globos (trumpalaikės, ilgalaikės) paslaugų teikimą kitų	40000 Eur Savivaldybės biudžeto lėšos; 118170 Eur valstybės	Savivaldybės administracija, kitų savivaldybių, VšĮ ir LR socialinės	Socialinės globos paslaugas gaus 65 suaugę ir senyvo amžiaus asmenys su negalia

	savivaldybių ir LR socialinės apsaugos ir darbo ministerijos pavaldumo globos įstaigoms	biudžeto specialiosios tikslinės dotacijos lėšos	apsaugos ir darbo ministerijos pavaldumo socialinės globos įstaigos	
--	---	--	---	--

3 tikslas**Užtikrinti socialinės globos paslaugų teikimą be tėvų globos likusiems vaikams**

Uždaviniai	Priemonės	Lėšos, finansavimo šaltiniai	Atsakingi vykdytojai	Laukiamas rezultatas
1	2	3	4	5
3.1. Užtikrinti kokybišką socialinės globos institucijoje be tėvų globos likusiems vaikams paslaugų teikimą	3.1.1. Socialines paslaugas teikti:	271610 Eur iš Savivaldybės biudžeto lėšų	Kupiškio rajono šv. Kazimiero vaikų globos namai	Socialinės globos paslaugos bus teikiamos šeimyniniu principu – 4 šeimynose gyvens 32 vaikai
	3.1.1.1. stacionarioje socialinės globos įstaigoje (Kupiškio rajono šv. Kazimiero vaikų globos namuose)			
	3.1.1.2. Bendruomeniniuose vaikų globos namuose	10110 Eur iš Savivaldybės biudžeto lėšų 50000 Eur iš ES lėšų	Kupiškio rajono šv. Kazimiero vaikų globos namai	Socialinės globos paslaugos bus suteiktos 6 vaikams
	3.1.1.3. Būsto įsigijimas	5700 Eur iš Savivaldybės biudžeto lėšų	Kupiškio rajono savivaldybės administracija	Bus įsigytas 1 būstas, kuriame bus įkurti bendruomeniniai vaikų globos namai
	3.1.2. Socialines paslaugas teikti kitose stacionariose socialinės globos įstaigose	2000 Eur iš Savivaldybės biudžeto lėšų	Savivaldybės administracija, kitų savivaldybių ir LR socialinės apsaugos ir darbo ministerijos pavaldumo socialinės globos įstaigos kūdikiams ir vaikams su negalia	Socialinės globos paslaugas gaus 4 vaikai
	3.1.3. Socialines paslaugas teikti	26000 Eur iš Savivaldybės	Aldonos ir Antano Jatužių šeimyna, Liolės	Šeimynose gyvens 6 vaikai

	šeimynose	biudžeto lėšų	Anikevičienės šeimyna	
--	-----------	---------------	-----------------------	--

4 tikslas Plėtoti socialines paslaugas socialinės rizikos asmenims ir šeimoms				
Uždaviniai	Priemonės	Lėšos, finansavimo šaltiniai	Atsakingi vykdytojai	Laukiamas rezultatas
1	2	3	4	5
4.1. Užtikrinti socialinės rizikos asmenims socialinių paslaugų teikimą	4.1.1. Finansuoti bendrąsias ir specialiąsias (intensyvios krizių įveikimo pagalbos, laikino apnakvindinimo, trumpalaikės socialinės globos) paslaugas	25800 Eur iš Savivaldybės biudžeto lėšų	Savivaldybės administracija, Kupiškio socialinių paslaugų centro padalinys Krizių centras	Bus teikiama skubi pagalba ir laikinas prieglobstis, trumpalaikė socialinė globa krizių atvejais 15 asmenų, 10 asmenų dalyvaus mokymuose smurto prevencijos tema, 12 suaugusiems socialinės rizikos asmenims bus suteiktos socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugos, 20 asmenų, turinčių priklausomybę alkoholiui, bus konsultuojami dėl gydymo, 20 asmenų bus ugdomi socialiniai įgūdžiai.
4.2. Užtikrinti socialinę paramą mažas pajamas gaunantiems asmenims	4.2.1. Organizuoti maitinimą mažas pajamas gaunantiems asmenims	4950 Eur iš Savivaldybės biudžeto lėšų	Savivaldybės administracija, Kupiškio socialinių paslaugų centras	Socialinės paslaugos bus teikiamos 20 mažas pajamas gaunantiems asmenų

11. Regioninių socialinių paslaugų poreikis 2018 metais

Eil.	Socialinių paslaugų rūšys pagal	Socialinės globos įstaiga	Vietų skaičius
------	---------------------------------	---------------------------	----------------

Nr.	žmonių socialines grupes		
1	2	3	4
1.	Ilgalaikė socialinė globa: Ilgalaikė senyvo amžiaus ir fizinę negalią turinčių asmenų socialinė globa Ilgalaikė asmenų, turinčių proto ir psichinę negalią, socialinė globa Ilgalaikė kūdikių ir vaikų, netekusių tėvų globos, socialinė globa	– Socialinės globos namai, skirti suaugusiems asmenims su proto ir psichine negalia Socialinės globos namai vaikams su negalia Socialinės globos namai vaikams	– 17 2 3
2.	Trumpalaikė socialinė globa: Trumpalaikė senyvo amžiaus asmenų ir fizinę negalią turinčių asmenų socialinė globa Trumpalaikė asmenų, turinčių proto ir psichinę negalią, socialinė globa Trumpalaikė kūdikių ir vaikų, netekusių tėvų globos, socialinė globa	Socialinės globos namai, skirti senyvo amžiaus bei suaugusiems asmenims fizine negalia Socialinės globos namai, skirti suaugusiems asmenims su proto ir psichine negalia –	– 12 –
3.	Kitos socialinės paslaugos	–	–

IV SKYRIUS FINANSAVIMO PLANAS

12. Socialinės apsaugos finansavimo šaltiniai

Eil. Nr.	Socialinės apsaugos finansavimo šaltiniai	Pagal faktines išlaidas		Pagal planines išlaidas
		2016 metais, tūkst. Eur	2017 metais, tūkst. Eur	2018 metais, tūkst. Eur
1	2	3	4	5
1.	Savivaldybės biudžeto išlaidos socialinei apsaugai	2692,1	2614,3	2919,1

1.1.	Palyginti su bendru Savivaldybės biudžetu, proc.	16,3	11,8	17,0
1.2.	Iš jų valstybinėms funkcijoms atlikti	650,5	624,5	807,3
1.3.	Iš jų bendrosioms biudžeto reikmėms	1865,4	1780,7	2015,8
1.4.	Iš jų valstybės investicijų programos lėšos	30,0	-	-
2.	Valstybės biudžeto specialioji tikslinė dotacija socialinėms paslaugoms	328,6	385,5	439,0
	iš jų:			
2.1.	socialinės rizikos šeimų socialinei priežiūrai organizuoti	97,5	135,5	205,7
2.2.	asmenų su sunkia negalia socialinei globai organizuoti	231,1	250,0	233,3
3.	Vaikų globos (rūpybos) išmokoms	170,5	168,5	216,0
4.	ES struktūrinių fondų lėšos			
5.	Asmenų mokėjimai už socialines paslaugas	141,8	146,9	96,0
6.	Kitos lėšos	-	-	-

Finansų ir biudžeto skyriaus ir Socialinės paramos skyriaus informacij

Socialinių paslaugų finansavimo šaltiniai

Eil. Nr.	Socialinės apsaugos finansavimo šaltiniai	Pagal faktines išlaidas	Pagal planines išlaidas
		2017 metais, tūkst. Eur	2018 metais, tūkst. Eur
1	2	3	4
1.	Savivaldybės biudžeto išlaidos socialinėms paslaugoms, iš jų:	1230,7	1294,6
1.1.	valstybės biudžeto specialiosios tikslinės dotacijos	385,5	439,0
1.2.	palyginti su bendru Savivaldybės biudžetu, proc.	7,0	7,6

12.1. Socialinių paslaugų finansavimo šaltinių įvertinimas

2018 m. Savivaldybės biudžeto planinės išlaidos socialinėms paslaugoms, palyginti su 2017 m. išlaidomis, didėja apie 8,57 proc.

13. Socialinių paslaugų finansavimo iš Savivaldybės biudžeto būdai

Eil. Nr.	Finansavimo būdai	Pagal faktines išlaidas, tūkst. Eur	Pagal planines išlaidas, tūkst. Eur
		2017 metai	2018 metai
1.	Socialinių paslaugų pirkimas	-	-
2.	Tiesioginis socialinių paslaugų įstaigų finansavimas	698,3	759,6
	iš jo:		
2.1.	Savivaldybės pavaldumo įstaigoms	650,6	711,4
2.2.	regioninių socialinių paslaugų įstaigoms pagal lėšų kompensavimo sutartis	42,0	42,0
2.3.	nevyriausybinių organizacijų įstaigoms pagal lėšų kompensavimo sutartis (šeimynos)	11,9	11,0
3.	Savivaldybės biudžeto lėšos, skirtos nevyriausybiniams organizacijoms	5,7	6,2
4.	Finansavimas vykdant socialinių paslaugų programas	0	0
	Iš viso	704,0	765,8

14. Lėšos, reikalingos žmogiškųjų išteklių plėtrai

Siekiant efektyviau organizuoti socialinių paslaugų teikimą, gerinti socialinių paslaugų kokybę Savivaldybėje, būtinos investicijos į specialistų kvalifikacijos kėlimą, darbo užmokesčio didinimą bei naujų etatų kūrimą. Kupiškio socialinių paslaugų centrui trūksta 7 socialinio darbuotojo padėjėjo etatų pagalbos į namus paslaugoms teikti, 4 socialinio darbuotojo etatų. 2018 m. skirta valstybės biudžeto specialiųjų tikslinių dotacijų 2 atvejo vadybininkų etatams.

15. Savivaldybės finansinių galimybių palyginimas su numatyty priemonių finansavimu

Rajone gyvena įvairių socialinių sluoksnių asmenų, kuriems reikalinga įvairi socialinė parama. Daugumai jų ši parama užtikrinama. Tačiau Savivaldybė neturi tiek finansinių išteklių, kad visiems esamiems ir potencialiems socialinių paslaugų gavėjams galėtų užtikrinti aukštos kokybės socialinių paslaugų teikimą. Lėšų poreikis socialinėms paslaugoms finansuoti kiekvienais metais didėja, kadangi žymiai didėja ir socialinių paslaugų poreikis, bet dėl lėšų trūkumo nebus galima patenkinti socialinių paslaugų poreikio.

15. 1. Savivaldybės organizuojamų socialinių paslaugų įvertinimas

2017 metais, palyginti su 2016, Savivaldybėje buvo išlaikytos jau teikiamų socialinių paslaugų apimtys. Savivaldybės gyventojų socialinių paslaugų poreikiai tenkinami nepakankamai, ypač pagalbos į namus paslaugų ir dienos socialinės globos asmens namuose. Nėra galimybių organizuoti socialinių paslaugų pagal poreikius visoms socialinėms žmonių grupėms. Nestacionarių socialinių paslaugų poreikis Savivaldybėje netenkinamas dėl lėšų trūkumo.

Į socialinių paslaugų teikimą aktyviai įsitraukia rajone veikiančios nevyriausybinės neįgaliųjų organizacijos, teikiančios socialinės reabilitacijos neįgaliesiems bendruomenėje

paslaugas, tačiau šios organizacijos mažai paslaugų teikia kaimo vietovių gyventojams. Neįgaliųjų nevyriausybinių organizacijų kasmet teikia tas pačias paslaugas, trūksta įvairesnių paslaugų. Kaimo vietovių gyventojams trūksta socialinių paslaugų, kurios patenkintų įvairių socialinių grupių poreikius.

V SKYRIUS PLĖTROS VIZIJA IR PROGNOZĖ

16. Socialinių paslaugų plėtros vizija – kurti gyventojų poreikius tenkinančią socialinių paslaugų infrastruktūrą, užtikrinti reikalingų socialinių paslaugų teikimo tęstinumą, siekti socialinių paslaugų kokybės.

17. Prognozuojamos socialinės paslaugos

Per ateinančius 3 metus Kupiškio rajono savivaldybėje planuojama šių socialinių paslaugų plėtra:

- pagalbos globėjams (rūpintojams) ir įvaikintojams paslaugų;
- trumpalaikės, ilgalaikės socialinės globos be tėvų globos likusiems vaikams paslaugų (bendruomeniniuose vaikų globos namuose, profesionalių globėjų šeimose);
- kompleksiškai teikiamų paslaugų šeimai;
- pagalbos į namus paslaugų;
- dienos socialinės globos paslaugų asmenims namuose ir institucijoje;
- integratorių paslaugų (slaugos ir globos paslaugos neįgaliesiems ir senyvo amžiaus asmenims jų namuose);
- socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugos socialinę riziką patiriančioms šeimoms ir jose augantiems vaikams;
- darbingo amžiaus neįgaliesiems ir senyvo amžiaus asmenims (savarankiško gyvenimo namuose) paslaugų;
- trumpalaikės, ilgalaikės socialinės globos paslaugų neįgaliesiems ir senyvo amžiaus asmenims institucijoje.

18. Savivaldybės biudžeto augimo perspektyva ir numatomas pokytis

Savivaldybės biudžeto dalis, tenkanti socialinėms paslaugoms per ateinančius 2018 metus, didės, todėl svarbu ne tik išlaikyti jau esamas socialinių paslaugų apimtis, bet ir gerinti teikiamų socialinių paslaugų kokybę.

19. Išteklių prognozė ateinantiems 3 metams

Didės socialinių darbuotojų ir socialinių darbuotojų padėjėjų skaičius, nes numatoma plėsti socialinių paslaugų teikimą pagal Socialinių paslaugų katalogą toms gyventojų grupėms, kurioms socialinių paslaugų poreikis nepatenkintas arba tenkinamas iš dalies. Nuo 2018 m. įsteigiamos 2 papildomos atvejo vadybininkų pareigybės Kupiškio socialinių paslaugų centre.

Prognozuojama, kad socialinių darbuotojų ir socialinių darbuotojų padėjėjų etatams išlaikyti, kvalifikacijai kelti per ateinančius 3 metus Savivaldybės biudžeto išlaidos turėtų padidėti.

20. Siūlomos plėsti regioninės socialinės paslaugos, jų rūšys ir prognozuojamas mastas

Socialinių paslaugų rūšys (nurodomos pagal žmonių socialines grupes)	Vietų skaičius
Socialinės rizikos suaugusiems asmenims, sergantiems priklausomybės ligomis	25

**VI SKYRIUS
PLANO ĮGYVENDINIMO PRIEŽIŪRA**

21. Socialinių paslaugų plano įgyvendinimo priežiūros vykdytojai

Socialinių paslaugų plano įgyvendinimą priežiūrės Savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyrius.

22. Socialinių paslaugų plano įgyvendinimo priežiūros etapai ir įvertinimo rezultatai

Socialinių paslaugų plano vertinimo rezultatai bus aptariami pasibaigus kalendoriniams metams Savivaldybės administracijos atsakingų asmenų, socialinių paslaugų įstaigų vadovų, nevyriausybinių organizacijų, teikiančių socialines paslaugas, vadovų ir asmenų, atsakingų už socialinių paslaugų plano vykdymą ir priežiūrą, susirinkime.

23. Pasiiektų rezultatų, tikslų ir uždavinių analizė, numatytų vykdyti priemonių efektyvumas

Atliekant plano peržiūrą, bus analizuojami ir vertinami pasiekti rezultatai, tikslai ir uždaviniai, ar įgyvendintos visos priemonės. Neįgyvendinus plano tikslų ir uždavinių, bus vertinami veiksniai, kurie galėjo daryti įtaką plano rezultatams. Vertinant plano tikslingumą bus atsižvelgiama į kintančias aplinkybes ir veiksnius, turinčius ir galinčius turėti įtakos socialinių paslaugų plano įgyvendinimui bei numatytiems tikslams ir uždaviniams siekti.